

Dokument s plenarne sjednice

A8-0001/2017

12.1.2017

IZVJEŠĆE

o godišnjem izvješću o politici tržišnog natjecanja EU-a
(2016/2100(INI))

Odbor za ekonomsku i monetarnu politiku

Izjestitelj: Tibor Szanyi

SADRŽAJ

	Stranica
PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	3
OBRAZLOŽENJE	31
MIŠLJENJE ODBORA ZA MEĐUNARODNU TRGOVINU.....	34
MIŠLJENJE ODBORA ZA UNUTARNJE TRŽIŠTE I ZAŠTITU POTROŠAČA.....	37
MIŠLJENJE ODBORA ZA PROMET I TURIZAM	42
MIŠLJENJE ODBORA ZA POLJOPRIVREDU I RURALNI RAZVOJ.....	47
REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U NADLEŽNOM ODBORU	53

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o godišnjem izvješću o politici tržišnog natjecanja EU-a (2016/2100(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Izvješće Komisije od 15. lipnja 2016. o politici tržišnog natjecanja za 2015. (COM(2016)0393) i radni dokument službi Komisije objavljen istog datuma kao popratni dokument,
- uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije (UFEU), a posebno njegove članke 39., 42. i 101. – 109.,
- uzimajući u obzir Protokol (br. 26) priložen UFEU-u o uslugama od općeg interesa,
- uzimajući u obzir Protokol (br. 2) priložen UFEU-u o primjeni načela supsidijarnosti i proporcionalnosti,
- uzimajući u obzir univerzalni okvir za procjenu održivosti prehrambenih i poljoprivrednih sustava (SAFA) koji je razvila Organizacija Ujedinjenih naroda za prehranu i poljoprivredu (FAO),
- uzimajući u obzir relevantna pravila, smjernice, odluke, komunikacije i dokumente Komisije na temu tržišnog natjecanja,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 6. srpnja 2016. o odlukama o porezima i ostalim mjerama slične prirode ili učinka¹,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta od 23. lipnja 2016. o Izvješću o napretku u području obnovljive energije²,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. rujna 2016. o socijalnom dampingu u Europskoj uniji³,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 19. siječnja 2016. o godišnjem izvješću o politici tržišnog natjecanja EU-a za 2014.⁴ i svoju Rezoluciju od 10. ožujka 2015. o godišnjem izvješću o politici tržišnog natjecanja EU-a za 2013.⁵,
- uzimajući u obzir odluku Komisije od 6. svibnja 2015. o početku istrage elektroničke trgovine sukladno članku 17. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1/2003 (C(2015)3026),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 6. svibnja 2015. naslovljenu „Strategija jedinstvenog digitalnog tržišta za Europu” (COM(2015)0192),

¹ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0310.

² Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0292.

³ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0346.

⁴ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0004

⁵ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0051.

- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 25. veljače 2015. naslovljenu „Okvirna strategija za otpornu energetska uniju s naprednom klimatskom politikom” (COM(2015)0080),
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2015/751 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2015. o međubankovnim naknadama za platne transakcije na temelju kartica¹,
- uzimajući u obzir Uredbu Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. lipnja 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. UFEU-a²,
- uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 139/2004 od 20. siječnja 2004. o kontroli koncentracija između poduzetnika³,
- uzimajući u obzir bijelu knjigu od 9. srpnja 2014. naslovljenu „Prema učinkovitijoj kontroli koncentracija u EU-u” (COM(2014)0449),
- uzimajući u obzir odgovore Komisije E-000344/2016, E-002666/2016 i E-002112/2016 na pitanja Parlamenta za pisani odgovor,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 11. studenog 2015. o zrakoplovstvu⁴, a posebno njezine stavke 6., 7. i 11. u vezi s revizijom Uredbe (EZ) br. 868/2004 kako bi se zaštitilo pošteno tržišno natjecanje u području vanjskog zrakoplovstva EU-a i osnažilo konkurentni položaj zrakoplovne industrije EU-a, učinkovitije spriječilo nepošteno tržišno natjecanje, zajamčila uzajamnost i uklonile nepošteno prakse, kao što su subvencije i državne potpore koje se dodjeljuju zračnim prijevoznicima iz određenih trećih zemalja, kojima se remeti tržište, budući da je financijska transparentnost u pogledu klauzule o poštenom tržišnom natjecanju,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007⁵,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1218/2010 Komisije od 14. prosinca 2010. o primjeni članka 101. stavka 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na određene kategorije sporazuma o specijalizaciji⁶,
- uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku i mišljenja Odbora za međunarodnu trgovinu, Odbora za unutarnje tržište i zaštitu potrošača, Odbora za promet i turizam i Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj (A8-0001/2017),

¹ SL L 123, 19.5.2015., str. 1.

² SL L 187, 26.6.2014., str.1.

³ SL L 24, 29.1.2004., str.1.

⁴ Usvojeni tekst, P8_TA(2015)0394.

⁵ SL L 347, 20.12.2013., str. 671.

⁶ SL L 335, 18.12.2010., str. 43.

- A. budući da je snažna i učinkovita politika tržišnog natjecanja EU-a oduvijek bila jedan od temelja unutarnjeg tržišta, s obzirom na to da se njome potiče gospodarska učinkovitost i stvara povoljna klima za rast, inovacije i tehnološki napredak uz istodobno snižavanje cijena;
- B. budući da je politika tržišnog natjecanja EU-a ključan instrument za borbu protiv fragmentacije unutarnjeg tržišta, a time i za uspostavu i održavanje jednakih uvjeta za poduzeća u cijelom EU-u;
- C. budući da bi Europska unija pod vodstvom Komisije trebala promicati „kulturu tržišnog natjecanja” u EU-u i u cijelom svijetu;
- D. budući da je politika tržišnog natjecanja sama po sebi instrument zaštite europske demokracije jer se njome sprječava prekomjerna koncentracija ekonomske i financijske moći malog broja pojedinaca, čime se podriva sposobnost europskih političkih tijela da djeluju neovisno od velikih industrijskih i bankarskih grupacija;
- E. budući da bi pravilnom provedbom pravila o tržišnom natjecanju (uključujući pravila o njegovoj zaštiti) u skladu sa socijalnim tržišnim gospodarstvom trebalo spriječiti prekomjernu koncentraciju ekonomske i financijske moći malog broja privatnih poduzeća te isto tako potaknuti aktere pružajući im poticaje da budu dinamični i inovativni i da se diferenciraju na tržištu;
- F. budući da su tržišta, zahvaljujući politici poštenog tržišnog natjecanja, učinkovita i otvorena, što snižava cijene, omogućava pojavu novih tržišnih aktera, jamči bolju kvalitetu proizvoda i usluga te veći izbor za potrošače, a promiču se i istraživanje i inovacije, gospodarski rast te otpornija poduzeća;
- G. budući da politika tržišnog natjecanja može i trebala bi značajno doprinijeti ključnim političkim prioritetima kao što su poticanje inovacija, kvalitetna radna mjesta, borba protiv klimatskih promjena, održiv rast i razvoj, ulaganja, učinkovita upotreba resursa, zaštita potrošača i ljudskog zdravlja, jačajući pritom jedinstveno tržište, s posebnim naglaskom na jedinstveno digitalno tržište i energetska unija;
- H. budući da se uspješna politika tržišnog natjecanja ne smije usmjeriti isključivo na sniženje potrošačkih cijena, nego mora imati u vidu i inovativnost i ulagačku aktivnost europskog gospodarstva te specifične uvjete tržišnog natjecanja u kojima djeluju mala i srednja poduzeća;
- I. budući da je politika tržišnog natjecanja EU-a također definirana vrijednostima socijalne pravednosti, političke neovisnosti, transparentnosti i pravičnog postupka;
- J. budući da je politika tržišnog natjecanja Europske unije neovisna o drugim velikim politikama Unije, posebice o fiskalnoj, industrijskoj i digitalnoj politici, čijom se koordinacijom želi zajamčiti poštovanje temeljnih načela utvrđenih Ugovorima, prije svega načela transparentnosti i lojalnosti;
- K. budući da utaja poreza, porezna prijevarena i porezne oaze godišnje koštaju porezne obveznike EU-a milijarde eura izgubljene dobiti (prema nekim procjenama čak bilijun eura), čime se narušava natjecanje na jedinstvenom tržištu između trgovačkih društava

koja pošteno plaćaju porez i onih koja to ne čine;

- L. budući da globalna suradnja u području provedbe prava tržišnog natjecanja pomaže pri izbjegavanju nedosljednosti u pravnim lijekovima i ishodima mjera provedbe te poduzećima pomaže smanjiti troškove usklađivanja;
- M. budući da se u sudskoj praksi Suda i Europske unije te praksi odlučivanja Komisije pojam gospodarske aktivnosti drugačije tumači ovisno o tome je li riječ o pravilima unutarnjeg tržišta ili o pravilima tržišnog natjecanja; budući da se zbog te zbunjujuće prakse dodatno usložnjava već dovoljno težak pojam gospodarske aktivnosti;
- N. budući da jasno, usklađeno i funkcionalno regulatorno okruženje može, kada se govori o prilagodbi politike tržišnog natjecanja posebnostima poljoprivrede, doprinijeti jačanju položaja poljoprivrednika u lancu opskrbe hranom tako što će dozvoliti rješavanje problema neravnoteže gospodarske snage među operatorima, povećati tržišnu učinkovitost te zajamčiti pravnu sigurnost i jednake uvjete tržišnog natjecanja za sve sudionike na jedinstvenom tržištu;
- O. budući da je teško predvidjeti oblik, silinu i vremenski raspored ekonomskih opasnosti te da je potrebno da tržišno orijentirana zajednička poljoprivredna politika pruži podršku poljoprivrednicima i izuzme ih iz primjene pravila o tržišnom natjecanju u slučaju ozbiljnih tržišnih neravnoteža; budući da je tijekom mljekarske krize Komisija u krajnjoj nuždi odlučila aktivirati članak 222. Uredbe o jedinstvenom ZOT-u kako bi izuzela mjere kolektivnog planiranja proizvodnje mlijeka, koje provode priznate udruge poljoprivrednika, iz primjene zakonodavstva o tržišnom natjecanju;
- P. budući da politika tržišnog natjecanja sama za sebe nije dovoljna za hvatanje u koštac s nepoštenim trgovačkim praksama u lancu opskrbe hranom;
- Q. budući da se u članku 102. UFEU-a jasno navodi da neposredno ili posredno nametanje nepravednih trgovinskih praksi na druge sektore prehrambenog lanca predstavlja kršenje tog Ugovora;
- R. budući da je Radna skupina za tržišta poljoprivrednih proizvoda uspostavljena kako bi se popravio položaj poljoprivrednika u lancu opskrbe hranom i da istražuje mogućnosti jačanja položaja poljoprivrednika, što uključuje i pravne mogućnosti za ulazak u ugovorne odnose i organiziranje kolektivnih mjera poljoprivrednika; budući da se zaključci Radne skupine za tržišta poljoprivrednih proizvoda moraju, gdje je to primjenjivo, uzeti u obzir u kontekstu budućih rasprava o mjerama koje treba poduzeti;
- 1. pozdravlja godišnje izvješće Komisije o politici tržišnog natjecanja koje dokazuje da ispravna politika tržišnog natjecanja može poslužiti kao pomoć u vraćanju dostatne razine ulaganja i inovacija stvaranjem okružja poštenog tržišnog natjecanja; pozdravlja činjenicu da je izvješće usmjereno na doprinos politike tržišnog natjecanja uklanjanju prepreka i narušavajućih mjera vezanih uz državne potpore radi dobrobiti unutarnjeg tržišta; također ponavlja da bi budućnost Europe trebalo temeljiti na inovacijama, socijalnom tržišnom gospodarstvu i resursnoj učinkovitosti, čime se stvara visok životni standard za građane EU-a;

Integracija jedinstvenog tržišta

2. pozdravlja cilj Komisije da se stvore nove prilike za građen i poduzeća te podsjeća da slobodno kretanje kapitala, usluga, robe i ljudi predstavlja četiri slobode jedinstvenog tržišta i da je njihova provedba ključna kako bi se EU približio svojim građanima; ističe da unutarnje tržište ne može ostvariti svoj puni potencijal bez učinkovite politike tržišnog natjecanja EU-a; pozdravlja činjenicu da Komisija koristi razne instrumente koji su joj na raspolaganju, uključujući nadzor pripajanja, borbu protiv zloupotrebe dominantnog položaja i praksi kojima se narušava tržišno natjecanje, borbu protiv kartela, kontrolu državnih potpora, suradnju s nacionalnim i, gdje je to primjenjivo, regionalnim tijelima nadležnima za tržišno natjecanje i sektorske istrage;
3. ističe da se u učinkovitoj politici tržišnog natjecanja u obzir moraju uzeti posebni tržišni uvjeti koji se primjenjuju na mala i srednja poduzeća, mikropoduzeća i novoosnovana poduzeća te da se mora zajamčiti zaštita prava radnika i pravedno oporezivanje;
4. poziva države članice i institucije EU-a da kao prioritet postave jačanje jedinstvenog tržišta nakon Brexita tako da se pobrinu za potpuno pridržavanje svih propisa EU-a o tržišnom natjecanju i da dodatno ojačaju suradnju među državama članicama u poreznim pitanjima; također napominje da bi Brexit mogao imati negativan utjecaj na politiku tržišnog natjecanja; posebno ističe opasnost od udvostručavanja postupaka, čime bi se povećali administrativni troškovi i odužili istražni procesi;
5. ponavlja da je pošteno porezno natjecanje osnova za cjelovitost unutarnjeg tržišta na unutarnjem tržištu EU-a te bi stoga svi tržišni igrači trebali pošteno platiti svoj dio poreza i da se porezi moraju platiti u onom mjestu u kojem se ostvaruju prihodi; ističe da je EU, nakon otkrića u slučaju LuxLeaks, priznao da mu je potrebna jednostavna i transparentna porezna politika i regulativa kako bi ojačao pošteno natjecanje na jedinstvenom tržištu, a priznao je i da je potrebno stati na kraj nepoštenom poreznom natjecanju (uključujući odobravanje nezakonitih poreznih povlastica) u državama članicama, čime se onima koji pošteno plaćaju porez nameće moralni hazard i dodatno porezno opterećenje te se sprečava razvoj MSP-ova, što uključuje slučajeve gdje se novi akteri na tržištu i MSP-ovi koji posluju u samo jednoj zemlji kažnjavaju ako se uspoređi postupanje prema njima s postupanjem prema multinacionalnim poduzećima, koja mogu premjestiti svoju dobit ili provoditi druge oblike agresivnog porezno planiranja korištenjem niza odluka i instrumenata koji su dostupni samo njima; ističe da je potrebno temeljito istražiti sve slučajeve u kojima se sumnja da je cilj djelovanja multinacionalnih poduzeća nezakonita porezna optimizacija; u međuvremenu pozdravlja iscrpne istražne postupke koje provodi Komisija u području praksi narušavanja poštenog tržišnog natjecanja kao što su selektivne porezne prednosti, koje mogu uključivati sustave odluka koje se primjenjuju na višak dobiti, i također pozdravlja nedavne ishode istraga koji pokazuju da se selektivne porezne olakšice u okviru zakonodavstva EU-a o tržišnom natjecanju smatraju nezakonitim državnim potporama; ističe potrebu da se omogući da Komisija ima širok pristup informacijama kako bi se potaknulo otvaranje novih istraga sumnjivih slučajeva; poziva Komisiju da sastavi jasne smjernice o državnim potporama u pogledu poreza kako bi se obuhvatili slučajevi nepošteno konkurencije te da upotrijebi svoje pune ovlasti u okviru prava tržišnog natjecanja kako bi državama članicama pomogla da se efikasno bore protiv štetnih poreznih praksi; naglašava da je potrebno uložiti veće napore i u pogledu agresivnih poreznih praksi; ističe da je naročito ključan pristup informacijama o odlukama o porezu i transfernim cijenama koje razmjenjuju porezna tijela država

članica; žali zbog toga što Glavnoj upravi za tržišno natjecanje države članice uskraćuju pristup tim informacijama; preporučuje intenzivniju razmjenu informacija između nacionalnih tijela, a isto tako poziva države članice da objave informacije o svojim poreznim odlukama te predlaže da se te informacije, gdje je to primjenjivo, predstavu u obliku regionalne raspodjele; smatra da odluke Komisije u kojima je izložena jasna metodologija za izračun vrijednosti i nepoštenih konkurentskih prednosti poduzeća o kojima je riječ u neispravnim odlukama pružaju dobru pravnu osnovu za daljnju konvergenciju;

6. naglašava da zbog korupcije u javnoj nabavi dolazi do ozbiljnog tržišnog narušavanja europske konkurentnosti; ponavlja da je javna nabava jedna od državnih aktivnosti koje su najpodložnije korupciji; ističe da je u nekim državama članicama rizik od korupcije veći kod javne nabave koju financira EU nego kod javne nabave koja se financira iz nacionalnih izvora; podsjeća na to da se prilagođeni pozivi na podnošenje ponuda često koriste za ograničavanje tržišne konkurencije; poziva Komisiju da nastavi raditi na sprečavanju zloupotrebe sredstava EU-a i da potiče odgovornost u području javne nabave; poziva na uspostavu Ureda europskog javnog tužitelja s potrebnim pravima za bolju istragu navodnih kaznenih djela protiv sredstava EU-a;
7. ističe da se samim postupkom državne potpore ne može trajno zaustaviti nepoštena porezna konkurencija u državama članicama; stoga preporuča da se uvede zajednička konsolidirana osnovica poreza na dobit (koja bi bila sveobuhvatna), što će pomoći u uklanjanju narušavanja tržišnog natjecanja i zajamčiti da dobit ne izlazi iz EU-a, a da se na nju ne plati porez, da se relevantne informacije o odlukama o porezima javno objavljuju, da se revidira Direktiva o PDV-u kako bi se spriječile prijevare, da se uvede obveza za velika međunarodna poduzeća da svoj promet i dobit prijavljuju i objavljuju za svaku zemlju zasebno te da se pozove države članice da uvedu više transparentnosti u svoje porezne prakse i obveze uzajamnog obavješćivanja; ponovno ističe važnost provedbe paketa mjera za borbu protiv izbjegavanja plaćanja poreza, pravila o razmjeni informacija između zemalja EU-a i brzog mehanizma odgovora za suzbijanje prijevara s PDV-om kako bi se zajamčilo pošteno tržišno natjecanje;
8. smatra da porezno planiranje može negativno utjecati na pošteno tržišno natjecanje; pozdravlja preporuku Europske komisije da se prilagodi definicija „stalnog poslovnog nastana” kako poduzeća ne bi mogla umjetno izbjegavati plaćanje poreza u državama članicama u kojima obavljaju gospodarsku aktivnost; ističe da bi se ovom definicijom također trebala riješiti posebna situacija digitalnog sektora, čime bi se jamčilo da se poslovnim nastanom poduzeća koja se bave potpuno dematerijaliziranim aktivnostima smatra država članica u čijem su gospodarstvu uvelike digitalno prisutna;
9. ističe da je pravila jedinstvenog tržišta potrebno provoditi i na razini država članica i da se treba baviti slučajevima kršenja kako bi se riješio problem fragmentacije jedinstvenog tržišta;
10. poziva na poboljšanje sustava „sve na jednom mjestu” na temelju trenutnog iskustva s minisustavom „sve na jednom mjestu” za digitalne proizvode; napominje da administrativno opterećenje s kojim se suočavaju mala i mikropoduzeća može biti veliko čak i uz minisustav „sve na jednom mjestu”;
11. ističe potrebu da se dodatno ojača jedinstveno tržište uklanjanjem preostalih prepreka i

smetnji; vjeruje da bi robustan okvir za proračunsku i fiskalnu konvergenciju ojačao ekonomsku koheziju i konkurentnost EU-a i poboljšao njegovu sposobnost da se suoči s globalnom konkurencijom;

12. podsjeća Komisiju na činjenicu da je za neometano funkcioniranje jedinstvenog tržišta EU-a neophodno dozvoliti nacionalnim i regionalnim vlastima da djeluju u situacijama do kojih je došlo zbog geografskih prepreka, a koje onemogućuju procvat tržišta i u njegovoj ekonomskoj i u njegovoj socijalnoj dimenziji;
13. ustraje u tome da je potrebno boriti se protiv fiskalnog i socijalnog dampinga, zlorababa u poreznom planiranju i utaje poreza kako bi se osiguralo pošteno tržišno natjecanje na cijelom jedinstvenom tržištu;
14. poziva Komisiju da dovrši provedbu jedinstvenog europskog željezničkog prostora, osigura potpunu transparentnost novčanih tokova između upravitelja infrastrukture i željezničkih prijevoznika te da provjeri i potvrdi da svaka država članica ima snažno i neovisno nacionalno regulatorno tijelo;
15. traži od Vijeća da čim prije odobri prijedlog Komisije koji se odnosi na usklađivanje zajedničke konsolidirane osnovice poreza na dobit;
16. smatra da bi se usvajanjem eura u državama članicama koje još uvijek nisu prihvatile jedinstvenu valutu ojačalo slobodno tržišno natjecanje na unutarnjem tržištu;

Jedinstveno digitalno tržište

17. pozdravlja strategiju jedinstvenog digitalnog tržišta Komisije i naglašava ključnu ulogu politiku tržišnog natjecanja u dovršavanju unutarnjeg digitalnog tržišta; podržava napore Komisije da zajamči da se politika tržišnog natjecanja EU-a potpuno primjenjuje na jedinstveno digitalno tržište jer tržišno natjecanje ne samo da potrošačima daje više izbora, već će omogućiti i ravnopravne uvjete tržišnog natjecanja te žali što zbog trenutnog nepostojanja europskog digitalnog okvira nije bilo moguće pomiriti interese velikih i malih pružatelja usluga; ističe da konvencionalni tržišni modeli politike tržišnog natjecanja za jedinstveno digitalno tržište često nisu dovoljni za postizanje cilja; poziva na to da se u većoj mjeri u obzir uzmu novi poslovni modeli digitalnih poduzeća; ponavlja da bi se na ujedinjenom jedinstvenom digitalnom tržištu mogle stvoriti stotine tisuća novih radnih mjesta te da bi ono godišnje moglo doprinijeti iznos od 415 milijardi EUR gospodarstvu EU-a;
18. ističe da bi Komisija, kako bi jedinstveno digitalno tržište ostalo vjerodostojno, trebala dovršiti sve ostale neriješene istrage kartela bez ugrožavanja njihove kvalitete; poziva na ubrzanje postupaka kako bi se rezultati mogli ostvariti što je ranije moguće; stoga pozdravlja dodatni prigovor o uslugama za uspoređivanja cijena pri kupnji, koji je Googleu uputila Komisija, te prigovor u vezi slučaja Android; poziva Komisiju da odlučno nastavi istraživati sve probleme utvrđene tijekom istrage, uključujući i druga područja pristranosti pretraživanja (hoteli, lokalna pretraživanja, letovi), kako bi se zajamčili jednaki uvjeti za sve sudionike na digitalnom tržištu; pozdravlja istrage platformi za rezervaciju hotelskog smještaja s dominantom pozicijom na tržištu;
19. pozdravlja istragu u sektoru e-trgovine koju provodi Komisija, u čijim se privremenim rezultatima utvrđuju određene poslovne prakse u tom sektoru koje bi mogle ograničiti

tržišno natjecanje na internetu; također pozdravlja predanost Komisije europskom digitalnom jedinstvenom tržištu i njezin prijedlog u vezi s geografskim blokiranjem i ostalim oblicima diskriminacije na temelju nacionalnosti i mjesta boravišta potrošača; poziva Komisiju da poduzme ambiciozne korake kako bi uklonila nezakonite prepreke za tržišno natjecanje na internetu i osigurala nesmetano kupovanje putem interneta za potrošače u EU-u koji kupuju od prodavača koji se nalaze u drugoj državi članici; stoga smatra da je potrebno poduzeti ciljne mjere u cilju poboljšanja pristupa rob i uslugama, osobito ukidanjem neopravdanog uskraćivanja pristupa na temelju lokacije (geoblokiranje) i cjenovne diskriminacije na temelju geografskog položaja ili nacionalnosti, koji često rezultiraju stvaranjem monopola, zbog čega neki potrošači posežu za nezakonitim sadržajem; također poziva na označavanje internetskih stranica na razini EU-a kako bi se zajamčili postojanje i kvaliteta usluga ili proizvoda koji se nude kako bi se osigurala još viša razina poštenog tržišnog natjecanja i bolja zaštita potrošača;

20. smatra da bi veće sudjelovanje malih i srednjih poduzeća trebalo imati ključnu ulogu u naporima za promicanje ujedinjenog digitalnog jedinstvenog tržišta i ističe da je potrebno ocijeniti mogući utjecaj koji sve inicijative, prvenstveno one kojima se nastoji promovirati e-trgovina i razjasniti status trajnog poslovnog nastana za digitalni sektor, imaju na mogućnost malih i srednjih poduzeća da ostvare korist od digitalnog jedinstvenog tržišta;
21. podsjeća na to da je neutralnost mreže od najveće važnosti za osiguravanje nediskriminacije internetskih usluga te za puno jamčenje zdravog tržišnog natjecanja („neutralnost mreže” znači načelo u skladu s kojim se prema cjelokupnom internetskom prometu postupa jednako, bez izuzetka, ograničavanja ili ometanja, neovisno o njegovu pošiljatelju, primatelju, vrsti, sadržaju, uređaju, usluzi ili aplikaciji);
22. naglašava da su sve prisutnija poduzeća koja se temelje na digitalnim uslugama, posebno internetskim i mobilnim aplikacijama, uz postojeće operatere potrošačima otvorila nove mogućnosti za pronalaženje, usporedbu i odabir dobara i usluga na cijelom jedinstvenom tržištu, zbog čega su potrošači koji žele donijeti odluku utemeljenu na osobnim potrebama i ciljevima u boljem položaju da to i učine;
23. ističe da ekonomija dijeljenja potrošačima u EU-u nudi brojne inovativne proizvode i usluge; naglašava da se zahvaljujući platformama ekonomije suradnje pojavila ideja o dovođenju u pitanje otprije prisutnih dominantnih aktera kako bi se stvorilo konkurentnije okruženje i za potrošače i za poslovne subjekte; ponavlja da bi Komisija osim oporezivanja, administrativnog okvira i sigurnosnih aspekata trebala ispitati i aspekt konkurentnosti te ukloniti prepreke za pristup tržištu za poduzeća kako bi se ostvarili jednaki uvjeti tržišnog natjecanja; ističe da je ta vrsta ekonomije već uspostavljena prije nekoliko godina i da bi iz razloga pravne usklađenosti sve nepravilnosti trebalo riješiti na razini EU-a u skladu s načelom supsidijarnosti; naglašava da je u okviru jedinstvenog digitalnog tržišta nužno zajamčiti visoku razinu zaštite potrošača i osobnih podataka; poziva Komisiju da izradi skup instrumenata koji je neophodan kako bi brojni oblici i varijante ekonomije dijeljenja primali potporu na razini Unije te u pojedinačnim državama članicama, kako bi se primjenjivali, postali pouzdani i zadobili povjerenje te je svjestan da ti poticajni regulatorni okviri neće rezultirati narušavanjem tržišnog natjecanja; poziva Komisiju da se ponovo pozabavi

tim problemima kako bi prednosti tih poslovnih modela za društvo postale opipljive unutar pravnih okvira;

24. poziva Komisiju da temeljito preispita i po potrebi dodatno razvije djelotvornost raspoloživih instrumenata za digitalno doba u kontekstu prava tržišnog natjecanja;
25. naglašava da je upravo u dinamičnom sektoru kao što je digitalno gospodarstvo od ključne važnosti da se postupci u sklopu prava tržišnog natjecanja brzo okončaju kako zlouporaba dominantnog položaja na tržištu ne bi mogla dovesti do nestanka subjekata zbog konsolidacije tržišnih sektora;
26. poziva Komisiju da u obzir uzme sve veću konvergenciju na digitalnim tržištima tako da izjednači usporedive usluge poput trenutačne razmjene poruka („instant messaging”) sa sličnim uslugama iz općeg sektora telekomunikacija;
27. pozdravlja Komisijino istraživanje određenih praksi narušavanja tržišnog natjecanja kojima se koriste brojna poduzeća, ponajprije internetski i telekomunikacijski divovi, te druga medijska poduzeća, filmski studiji i distributeri televizijskih sadržaja; poziva Komisiju da ubrza sve postupke protiv praksi narušavanja tržišnog natjecanja kojima se krše pravila EU-a o zaštiti tržišnog natjecanja;
28. pozdravlja odluku Komisije o povratu državne potpore dane Appleu koja predstavlja prekretnicu u rješavanju problema nezakonite dodjele državne pomoći u obliku poreznih pogodnostima; međutim, ističe da je na razini EU-a potrebno uvesti strože zakonodavstvo o odlukama o porezima kojim bi se uspostavio učinkovit sustav i postupak za povrat dugova u korist vlastitih proračunskih sredstava EU-a; traži od Komisije da ispravi sve slučajeve kršenja kako bi osigurala pošteno tržišno natjecanje na cijelom jedinstvenom tržištu;
29. poziva Komisiju da izradi regulatornu strategiju kojom bi se u obzir uzela konvergencija tehnologija i posebice množenje platformi; podsjeća da se zbog toga sektorskim ex ante propisima trebaju uskladiti zahtjevi za zaštitu pluralizma, slobode izražavanja i osobnih podataka, zaštita autonomije i slobode izbora potrošača, jednako promicanje konkurentnih ponuda u Europi te konvergentnih ponuda europskih predvodnika u međunarodnom tržišnom natjecanju; smatra da u cilju pravedne podjele vrijednosti treba ispraviti nejednakosti u ravnoteži moći i situacije ovisnosti između gospodarskih subjekata;
30. pozdravlja činjenicu da se pri utvrđivanju tržišne moći na digitalnim tržištima u većoj mjeri u obzir uzimaju mrežni učinci te akumulacija i analiza podataka; smatra da podaci imaju veliku ulogu u digitalnom gospodarstvu te se stoga trebaju uzeti u obzir pri ocjenjivanju u kontekstu prava tržišnog natjecanja;
31. smatra da je konkurentnost u sektorima internetskog pretraživanja i telekomunikacija ključna ne samo za poticanje inovacija i ulaganja u mreže digitalnoga gospodarstva, nego i za pružanje pristupačnih cijena i izbora usluga za potrošače; stoga poziva Komisiju da štiti tržišno natjecanje u tim sektorima, a to se odnosi i na internetske usluge te dodjelu pojasa radiofrekvencijskog spektra; s tim u vezi pozdravlja namjeru Komisije da u primjeni smjernica o državnim potporama na širokopojasne mreže blagonaklono gleda na strateške ciljeve paketa mjera za telekomunikacije; pozdravlja

odluku Komisije koja se odnosi na zaustavljanje spajanja pružatelja usluga mobilne telefonije O2 i Three u Ujedinjenoj Kraljevini, a koja ide u korist europskih potrošača; ponavlja važnost primjene Europskog elektroničkog komunikacijskog koda i poboljšanje povezanosti u EU-u;

32. smatra da nije dovoljno samo ukinuti naknade za roaming u EU-u, nego da se pozivi unutar EU-a moraju regulirati na isti način kao i lokalni pozivi; poziva Komisiju da podnese zakonodavni prijedlog za reguliranje poziva unutar EU-a;
33. smatra da koraci prema ukidanju potrošačkih naknada za roaming u EU-u dugoročno gledano nisu dovoljni ako se jedinstveno tržište namjerava još više produbiti te da je nužno osmisliti inicijative za izjednačavanje poziva unutar EU-a s lokalnim pozivima tako da se omogući lakše ulaganje u potpuno europske ili zajedničke mreže; traži od Komisije da provede detaljno savjetovanje s mrežnim operaterima i relevantnim dionicima o najdjelotvornijem načinu snižavanja naknada za pozive unutar EU-a na razinu naknada za lokalne pozive, čime se istovremeno potiču ulaganja i jamče globalna konkurentnost i inovacije;
34. poziva Komisiju da iskoristi svoju politiku i svoje financijske instrumente u cilju promicanja razmjene najboljih praksi između država članica kako bi se poticalo ulaganje u razne tradicionalne sektore te mala i srednja poduzeća koja zaostaju za digitalnom industrijskom revolucijom;
35. naglašava da bi Europska unija trebala poticati sva poduzeća na inovacije (poput onih s dominantnim udjelom na tržištu i novoosnovanih (start-up) poduzeća);
36. poziva Komisiju da pokaže jednaku odlučnost u provođenju istrage o poduzeću McDonald's te postupanju na temelju njezinih rezultata;

Državna potpora

37. pozdravlja redefiniranje pravila o državnim potporama i predlaže da se Parlamentu šalje posebno godišnje izvješće; podsjeća države članice da je cilj bio bolje usmjeravanje mjera pomoći prema dugoročnom, održivom gospodarskom rastu, otvaranju kvalitetnih radnih i postizanju društvene kohezije uz istodobno jamčenje ravnopravnih uvjeta tržišnog natjecanja te neometanog funkcioniranja socijalnog tržišnog gospodarstva; ističe da države članice imaju veću odgovornost kada odobranju potpore bez prethodnog obavještanje Komisije o tome; naglašava da Komisija treba osigurati dostatnu pravnu osnovu u okviru prava o državnim potporama kako bi se ojačao turizam u Europi, koji je važan ekonomski faktor, te da bi se, u skladu s time, na financiranje javnog turizma trebala primjenjivati Uredba o općem skupnom izuzeću; poziva Komisiju da pomno prouči sve transakcije koje država članica izvrši u zadnji trenutak i da ne poklekne pred političkim pritiskom te države; također podsjeća Komisiju da je potrebno spriječiti djelovanje određenih vlada u lošoj vjeri, što čine kada nenamjenski troše sredstva EU-a;
38. naglašava da su državni ili regionalni poticaji jedan od alata politike za osiguravanje usluga ključnih za poboljšanje gospodarskih i socijalnih uvjeta u izoliranim, udaljenim ili perifernim regijama i otocima u Uniji, ali da bi se u obzir isto tako trebala uzeti prošla iskustva, a te intervencije ne bi se trebale kositi s načelima jedinstvenog tržišta;

ističe da je povezanost perifernih otočnih regija jednako ključna i pozdravlja uključivanje socijalne pomoći za prijevoz stanovnika koji žive u udaljenim regijama u Uredbu o općem skupnom izuzeću u kojoj je prepoznat problem povezanosti; traži od Komisije da tijekom aktualne revizije Uredbe o općem skupnom izuzeću u potpunosti uzme u obzir specifičnosti najudaljenijih europskih regija kako je utvrđeno u članku 349. UFEU-a, s obzirom na to da je povezanost ključna za lokalne MSP-ove u tim područjima, a postoji vrlo mala vjerojatnost da će utjecati na konkurentnost na unutarnjem tržištu;

39. pozdravlja obavijest Komisije o tome da bi koncept državne potpore trebao biti dio inicijative za modernizaciju državnih potpora; priznaje prednosti pojednostavljenih pravila kojima se pruža sigurnost i javnim tijelima i trgovačkim društvima; poziva Komisiju da istodobno pomnije analizira zabranjene državne potpore koje izrazito negativno utječu na jedinstveno tržište;
40. poziva Komisiju da u svjetlu važnih promjena u sudskoj praksi i praksi provođenja propisa što prije izda smjernice o konceptu državnih potpora kako bi se zajamčila pravna sigurnost i predvidljivost;
41. poziva Komisiju da uspostavi plan za manje, ali ciljane državne potpore, kako bi se otvorila mogućnost smanjenja državnih potpora u zamjenu za snižavanje poreza kojima bi se poticala nova poduzeća i pošteno tržišno natjecanje, a ne stare strukture i ustaljeni dionici na tržištu;
42. traži od Komisije da zauzme konstruktivan stav o pitanju državnih potpora, imajući na umu da se različite države članice moraju uzimati u obzir različite političke zahtjeve na temelju svoje situacije, veličine, fizičkih i drugih karakteristika, kao i na temelju stanja u gospodarstvu i socijalnog razvoja;
43. napominje da je pri upotrebi državnih potpora radi promicanja usluga od općeg interesa ključni kriterij korist za potrošače i građane, a ne korist pojedinih poduzeća ili postojećih javnih subjekata;
44. poziva Komisiju da pomno prati ponovnu nacionalizaciju javnih službi u državama članicama EU-a i spriječi nezakonito davanje državnih potpora u obliku naknada za javnu službu;
45. poziva Komisiju da od međunarodnih organizacija za tržišno natjecanje kao što je Međunarodna mreža za tržišno natjecanje zahtijeva usklađenu definiciju državne potpore;
46. kako bi se realizirala energetska unija koja ispravno funkcionira te izbjeglo nepoštovanje pravila o državnim potporama i zloupotreba sredstava EU-a, naglašava da se nepravilnosti u pogledu davanja državnih potpora i javne nabave u vezi s ulaganjem u energiju i zaštitu okoliša, kao što je kontroverzni projekt proširenja mađarske nuklearne elektrane Paks, moraju strogo nadzirati i detaljno istražiti;
47. naglašava da su privremene državne potpore odobrene u financijskom sektoru, kao što je to Komisija po šesti put iznijela u svojem godišnjem izvješću o tržišnom natjecanju, bile potrebne za stabilizaciju svjetskog financijskog sustava, ali ih se brzo mora smanjiti

ili potpuno ukloniti te nadzirati jednom kada bankovna unija bude dovršena; poziva Komisiju i Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) da zajamče da se cjelokupno zakonodavstvo u području zaštite potrošača, poput Direktive o tržištima financijskih instrumenata i Direktive o preraspodjeli osiguranja, primjenjuje konzistentno na cijelom jedinstvenom tržištu te traži od Komisije i ESMA-e da se pobrinu da u postupku provedbe tih zakonodavnih akata ne bude regulatorne arbitraže; poziva Komisiju da razmotri mogućnost da se državna potpora bankama uvjetuje njihovim kreditiranjem malih i srednjih poduzeća;

48. ponavlja svoje stajalište u vezi s trenutačnom istragom Komisije o odgođenoj poreznoj imovini i kreditima (OPI/OPK-ovi) u korist bankarskog sektora u nekoliko država članica; smatra da bi OPI/OPK-ove trebalo retroaktivno dozvoliti u skladu s odredbama o državnim potporama ako su povezane s isključivim uvjetima koji se odnose na financiranje ciljeva realnog gospodarstva;
49. žali što Komisija nije ništa poduzela protiv zlouporaba pri restrukturiranju privatnih banaka, uključujući i one koje utječu na male štediške i male vlasnike financijskih instrumenata, poput povlaštenih dionica, što je u mnogim slučajevima bilo komercijalizirano a da se nisu u potpunosti poštovali propisi EU-a; poziva Komisiju da razmotri problem dalekosežnih učinaka zloupotrebe u prodaji nepokrivenih financijskih proizvoda pri restrukturiranju banaka koje je pogodila ekonomska kriza;
50. podsjeća na svoj zahtjev Komisiji da ispita je li od početka krize bankarski sektor imao koristi od implicitnih subvencija i državnih potpora pružanjem nekonvencionalne potpore za likvidnost;
51. uviđa da je Europski revizorski sud u razdoblju 2010. – 2014. u slučaju približno jedne petine projekata koji su sufinancirani iz kohezijskih programa i za koje se smatralo da su povezani s državnim potporama pri reviziji uočio pogreške pri dodjeli državnih potpora¹; uviđa da se za trećinu tih pogrešaka procjenjuje da imaju financijski utjecaj te se smatra da su doprinijele stopi pogreške u kohezijskoj politici; stoga smatra da ima mjesta za napredak u rješavanju problema nepoštovanja pravila o državnim potporama u kohezijskoj politici; posebno smatra da je za bolju sliku o tom pitanju potrebno poboljšati poznavanje pravila o državnim potporama u državama primateljicama kako bi se u dobroj vjeri izbjegle pogreške te poboljšalo registriranje nepravilnosti;
52. smatra da je potrebno bolje razumijevanje na lokalnoj i nacionalnoj razini u pogledu klasifikacije nezakonitih državnih potpora; pozdravlja najnovije odluke Komisije u kojima se pojašnjava koje javne mjere potpore mogu provoditi države članice, a da ih ne mora ocijeniti Komisija; smatra te odluke korisnim smjernicama za lokalne i općinske projekte, čime se smanjuje administrativno opterećenje i istodobno povećava pravna sigurnost;
53. poziva Komisiju da preispita tumačenje relevantnih odredbi prava tržišnog natjecanja u vezi s Direktivom o sustavima osiguranja depozita kako bi se instrumenti za ranu stabilizaciju koje je predvidio zakonodavac EU-a stvarno mogli upotrijebiti;

¹ Tematsko izvješće Europskog revizorskog suda br. 24/2016: „Potrebno je ulagati veće napore za podizanje razine osvijestjenosti o pravilima o državnim potporama u kohezijskoj politici i za osiguravanje usklađenosti s njima” http://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR16_24/SR_STATE_AIDS_HR.pdf

54. ističe važnost poreznih istraga koje Komisija provodi u području državnih potpora, čime pruža potrebnu potporu europskom i međunarodnom poreznom programu, naročito u borbi protiv agresivnog poreznog planiranja;
55. poziva Komisiju da dodijeli veća sredstva istraživanju odluka o porezima zbog kojih nastaje zabrinutost oko državnih potpora i da tim istragama pristupi sustavno; napominje činjenicu da Komisija netransparentne odluke o porezima koje neke države članice donose u korist određenih multinacionalnih poduzeća smatra nezakonitim državnim potporama na temelju činjenice da se time narušava tržišno natjecanje na unutarnjem tržištu; pozdravlja veću senzibiliziranost u pogledu međusobne povezanosti poreznih politika i administrativnih praksi u području oporezivanja s jedne strane i politike o tržišnom natjecanju s druge strane; poziva Komisiju da objavi sažetak glavnih poreznih odluka dogovorenih prethodne godine na temelju informacija sadržanih u sigurnom središnjem direktoriju, koji će u najmanju ruku uključivati opis pitanja koja su se razmatrala u poreznim odlukama i opis kriterija upotrijebljenih za određivanje prethodnog sporazuma o transfernim cijenama, te da utvrdi države članice koje će vrlo vjerojatno biti obuhvaćene;
56. poziva Komisiju da u slučajevima nezakonite dodjele državne potpore razmotri, uz vraćanje prvotne svote državne potpore, i uvođenje sankcija; smatra da bi se takve sankcije trebale primjenjivati ili na državu ili na trgovačko društvo, ili na oboje, kako bi se izbjegla situacija u kojoj se država članica koja se proglasi krivom za kršenje pravila o državnim potpora kažnjava samo nadoknadom prvotne isplate;

Zaštita tržišnog natjecanja, postupci suzbijanja kartela i kontrola koncentracija poduzeća

57. pozdravlja napore Komisije uložene u pripremu smjernica o svojim postupcima i kontinuiranoj ocjeni pravnog okvira EU-a;
58. ističe da je važno razbijati kartele u interesu europskih građana i europskih poduzeća, posebno MSP-ova; potiče Komisiju da pojednostavni administrativne postupke u tom pogledu kako bi se ubrzali postupci;
59. smatra da bi predloženo spajanje najvećeg svjetskog agrokemijskog poduzeća i poduzeća za proizvodnju sjemenja predstavljalo opasnost u smislu porasta cijena sjemenja i manjeg izbora sorti koje su prilagođene poljoprivredno-ekološkim uvjetima; ako dođe do tog spajanja, naglašava da će 61 % svjetskog tržišta sjemenja i 65 % svjetskog tržišta pesticida kontrolirati samo tri poduzeća;
60. poziva Komisiju da pojača svoje djelovanje na globalnoj razini kako bi zajamčila da pravila tržišnog natjecanja trećih zemalja nisu u suprotnosti s odredbama EU-a na štetu europskih poduzeća;
61. poziva Komisiju da i dalje snažno i učinkovito provodi propise o suzbijanju kartela u svim slučajevima u kojima ima dovoljno dokaza o prekršajima; podsjeća na to da politika tržišnog natjecanja konkurentima omogućuje da surađuju u području inovacija a da se ta suradnja pritom ne zloupotrebljava u protutržišne svrhe; prima na znanje pet prošlogodišnjih odluka o izricanju novčanih kazni u ukupnom iznosu od oko 365 milijuna EUR, kako je dokumentirano u radnom dokumentu službi Komisije koji je priložen izvješću o politici tržišnog natjecanja 2015.;

62. smatra da bi se postojeća pravila o novčanim kaznama za kršenje pravila mogla dopuniti daljnjim kaznama za odgovorne osobe; poziva Komisiju da razmotri mogućnost dopunjavanja novčanih kazni za kartele osobnim sankcijama koje su usmjerene na donositelje odluka u poduzećima, kao i individualnim sankcijama za zaposlenike odgovorne za dovođenje poduzeća do situacije da povrijedi pravo tržišnog natjecanja te bi stoga Komisija trebala moći uvesti mjere kao što su diskvalifikacija rukovodstva ili osobne novčane kazne;
63. vjeruje da je upotreba sve većih kazni kao jedinog protumonopolskog instrumenta previše nefleksibilna; naglašava da se politika visokih kazni ne bi trebala koristiti kao alternativa mehanizmima financiranja proračuna; daje prednost pristupu koji podrazumijeva kombinaciju kazni i nagrada s kaznama koje služe kao učinkovito odvraćajuće sredstvo, posebno za ponovne prekršitelje, istovremeno potičući poštovanje pravila;
64. napominje da je broj prijavljenih koncentracija u 2015. značajno porastao; stoga traži da se relevantnim službama na raspolaganje stave resursi koji su im potrebni (internom preraspodjelom zaposlenika) kako bi mogle nastaviti učinkovito se nositi s tom situacijom;
65. pozdravlja savjetovanja koja je nedavno pokrenula Komisija u vezi s određenim postupovnim i pravnim aspektima kontrole koncentracija u EU-u; poziva Komisiju da u okviru planirane reforme Uredbe o koncentracijama detaljno ispita uzimaju li se u dovoljnoj mjeri u obzir okolnosti na digitalnim tržištima kao i internacionalizacija tržišta u aktualnim postupcima ocjenjivanja; smatra da se naročito u digitalnom gospodarstvu moraju prilagoditi kriteriji za ocjenjivanje spajanja;
66. dijeli zabrinutost u vezi s aktualnim pregovorima o spajanju društava Bayer AG i Monsanto Company Inc.; skreće pozornost na to da bi dozvoljavanje tog spajanja dovelo do europskog i svjetskog oligopola; ističe da bi to spajanje moglo rezultirati monopolom na tržištu sjemenja i pesticida koji su važni za poljoprivredni sektor; stoga poziva Komisije da provede ex ante procjenu učinka tog spajanja i traži da Komisija za nju odredi jasan rok;
67. smatra da je u europskoj kontroli koncentracija potrebno kao kriterij u obzir uzeti kupovnu cijenu jer su spajanja na digitalnim tržištima jasno pokazala da pragovi koji se odnose na promet nisu dovoljni;
68. poziva Komisiju da iznese zakonodavni prijedlog kojim bi se utvrdio europski okvir za koordinaciju nacionalnih tijela nadležnih za tržišno natjecanje u kontroli spajanja
69. ponovno poziva Komisiju da pomno nadzire kako države članice provode Direktivu o naknadi štete za kršenje odredaba prava tržišnog natjecanja 2014/104/EU; ističe da se ta Direktiva mora propisno prenijeti do 27. prosinca 2016.; posebno žali zbog toga što prijenos vrlo sporo napreduje i što mnoge države članice dosad nisu predložile nacrt zakona; poziva Komisiju da kao čuvarica Ugovora podsjeti države članice na njihove obveze;

Sektorski aspekti

70. pozdravlja Okvirnu strategiju Komisije za otpornu energetska uniju s naprednom klimatskom politikom i suglasan je s pet međupovezanih odrednica politike koje su u njoj navedene; naglašava da su države članice odgovorne za donošenje odluka o energetskim izvorima;
71. pozdravlja razne istrage u cilju zaštite tržišnog natjecanja, ponajprije istrage Gazproma i Bulgargaza, čiji je cilj zajamčiti tržišnu integraciju u energetskoj uniji; međutim, žali zbog prakse kupovine plina posredstvom offshore poduzeća koje se provode u nekim državama članicama i vidi je kao tipičan primjer izbjegavanja plaćanja poreza te čin koji se kosi s ispravnim funkcioniranjem energetske unije; ističe i važnost sprečavanja nastanka tržišnih struktura koje bi mogle biti prepreka djelotvornom tržišnom natjecanju u sektoru energije;
72. uvažava napore koje Komisija ulaže u promicanje tržišne integracije obnovljivih izvora energije kako bi se izbjeglo narušavanje tržišnog natjecanja; međutim, naglašava da su države članice na konferenciji o klimi COP21 preuzele pravno obvezujuće obveze, koje se ne mogu realizirati bez konkretnih (državnih) mjera za promicanje i financiranje proizvodnje te korištenja energije iz obnovljivih izvora;
73. ističe da europska politika tržišnog natjecanja ima velik potencijal da promiče više standarde zaštite okoliša i socijalne standarde; sa žaljenjem napominje da mađarska vlada narušava tržišno natjecanje u sektoru obnovljivih izvora energije nametanjem visokih poreza i kočenjem razvoja energetski učinkovitih tehnologija i tehnologija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora; poziva Komisiju da i dalje podupire korištenje obnovljivim izvorima energije u Europi kako bi se postigli ciljevi zaštite okoliša definirani desetogodišnjom strategijom Europske unije za rast Europa 2020.; traži od Komisije da se i dalje zalaže za uvođenje kriterija zaštite okoliša i socijalnih i radnih kriterija u postupke javne nabave;
74. poziva Komisiju da u cijelosti preispita Uredbu Komisije (EU) br. 267/2010 u pogledu izuzeća određenih sporazuma u sektoru osiguranja jer razmjena informacija potrebnih za izračun rizika i zajedničko pokriće rizika povećava pravnu sigurnost i konkurentnost u sektoru, čime se omogućuje ulazak novih poduzeća na tržište, povećava izbor za potrošače i poboljšavaju gospodarski uvjeti;
75. ističe potrebu za konceptualnom i političkom diferencijacijom između pravila tržišnog natjecanja i socijalne politike dotične države članice; prepoznaje da je svaka vlada obvezna intervenirati kako bi izbjegla da njezini građani oskudijevaju energijom;
76. poziva Komisiju i države članice da smanje poreze na energetske proizvode i donesu djelotvorne mjere za borbu protiv energetskog siromaštva;
77. podsjeća da je energetska sustav mrežna infrastruktura koja iziskuje posebno postupanje kako bi se omogućila i još više ojačala potrošnja vlastite energije;
78. napominje da postojeći državni monopoli, poput onoga u sektoru igara na sreću, mogu dovesti do nepoštenih i protutržišnih praksi; skreće pozornost na to da postoji rizik da vlade država članica bez provođenja javnih natječaja za dodjelu koncesija, ili provođenjem javnih natječaja koju su netransparentni i sporni, imaju mogućnost dati prednost određenim poduzećima, čime se može stvoriti izrazito protutržišna klima;

- poziva Komisiju da strogo nadzire postojeće državne monopole i zakonitost natječaja za davanje koncesija kako bi spriječila svako prekomjerno narušavanje tržišnog natjecanja;
79. poziva Komisiju da predloži izmjene Uredbe (EZ) br. 261/2004 kako bi se zajamčila jednaka zaštita za sve putnike na letovima iz trećih zemalja, neovisno o tome je li riječ o prijevozniku iz EU-a ili ne;
80. podsjeća da se člankom 42. UFEU-a poljoprivrednom sektoru dodjeljuje poseban status kada je riječ o provedbi zakonodavstva o tržišnom natjecanju, što je potvrđeno tijekom posljednje reforme zajedničke poljoprivredne politike, tako što mu se odobrava niz odstupanja i izuzeća iz odredbi članka 101. UFEU-a; smatra da se zbog trenutne krize u uzgajivačkom sektoru pogoršava već loš položaj poljoprivrednika u lancu opskrbe hranom;
81. smatra da su kolektivne aktivnosti proizvođačkih organizacija i njihovih udruženja, kao što su planiranje proizvodnje i pregovori o prodaji te, ovisno o slučaju, pregovaranje o ugovornim uvjetima, potrebne za postizanje ciljeva ZPP-a definiranih u članku 39. UFEU-a te bi se stoga na njih u načelu trebala primjenjivati pretpostavka usklađenosti s člankom 101. UFEU-a; napominje da se trenutna odstupanja ne koriste u potpunosti i da nejasnost tih odstupanja, poteškoće u njihovoj primjeni te činjenica da ih nacionalna tijela za zaštitu tržišnog natjecanja nejednoliko primjenjuju ne pružaju poljoprivrednicima i njihovim organizacijama dovoljno pravne sigurnosti, što ih sprečava da se samoorganiziraju i podriva dobro funkcioniranje unutarnjeg tržišta; stoga poziva Komisiju da poboljša dostupne alate tako što će osigurati da se u sklopu politike zaštite tržišnog natjecanja bolje uzimaju u obzir specifičnosti poljoprivrednog sektora i da se razjasni područje primjene općeg odstupanja za poljoprivredu te posebna pravila za mliječne proizvode, maslinovo ulje, goveđe i teleće meso te posebna izuzeća u skladu s člankom 101. stavkom 3. UFEU-a;
82. poziva Komisiju da se bori protiv nepoštenih trgovinskih praksi u lancu opskrbe hranom koje štete poljoprivrednicima i potrošačima i da protiv njih poduzme obvezujuće regulatorne mjere na razini EU-a; traži od Komisije i nacionalnih tijela nadležnih za tržišno natjecanje da reagiraju na zabrinutost izazvanu kumulativnim učinkom koji koncentracija u sektoru distribucije na nacionalnoj razini i razvoj udruženja velikih distributera na međunarodnoj i europskoj razini imaju na početak lanca opskrbe hranom i na trgovce na malo i potrošače; smatra da se tim strukturnim promjenama mogu destabilizirati cijene te sniziti prihod poljoprivrednika i da se njima hrani zabrinutost oko mogućih strateških ulančavanja, niže razine tržišnog natjecanja i smanjenog manevarskog prostora za ulaganja u inovacije unutar lanca opskrbe hranom;
83. naglašava da se politikom tržišnog natjecanja brane interesi potrošača, ali se ne uzimaju u obzir interesi poljoprivrednih proizvođača; ističe da se u okviru politike tržišnog natjecanja mora pridati jednaka važnost obrani interesa poljoprivrednih proizvođača kao što se pridaje obrani interesa potrošača tako što će se osigurati da su uvjeti tržišnog natjecanja i pristupa unutarnjem tržištu poštene tako da se pogoduje ulaganjima, zapošljavanju, inovacijama, isplativosti bavljenja poljoprivredom te uravnoteženom razvoju ruralnih područja u EU-u;
84. ustraje u tome da se pojam „poštene cijene” ne bi trebao smatrati najnižom mogućom cijenom, već se mora tumačiti razumno, a treba i dozvoliti poštenu naknadu za svakog

aktera u lancu opskrbe hranom;

85. poziva Komisiju da Parlamentu i Vijeću stavi na raspolaganje povijest slučajeva u kojima su se poljoprivrednici u različitim državama članicama koristili postojećim izuzećima iz primjene članka 225. Uredbe o jedinstvenom ZOT-u te da pojasni područje primjene takvih odstupanja, kao i pojedinačna izuzeća iz primjene pravila o tržišnom natjecanju utvrđena u članku 101. stavku 3. UFEU-a; poziva Komisiju da posebno pojasni mogu li se iz primjene zakonodavstva o tržišnom natjecanju izuzeti dogovori o održivosti u lancu opskrbe hranom koji su sklopljeni u cilju ispunjavanja društvenih zahtjeva i čije mjere nadilaze zakonom propisane zahtjeve ako se zahvaljujući njima unapređuje proizvodnja i promiču inovacije uz istodobno stvaranje koristi za potrošače;
86. poziva Komisiju da obuhvatnije pristupi definiranju „vladajućeg položaja” poljoprivrednih poduzeća ili velikog broja tih poduzeća povezanih horizontalnim dogovorom, kao i definiranju njihove zloupotrebe takvog položaja, uzimajući u obzir stupanj koncentracije i ograničenja koja proistječu iz pregovaračke snage sektora poljoprivrednih ulaganja, prerade i maloprodaje;
87. slaže se da se koncept „relevantnog tržišta” u okviru jedinstvenog poljoprivrednog tržišta treba razraditi i da ga se treba promatrati ponajprije na razini Unije, prije nego se u obzir uzmu niže razine, kako se strogim razgraničenjem područja djelatnosti poljoprivrednih poduzeća ne bi ugrozili naponi uloženi u koncentraciju poljoprivredne ponude;
88. smatra da se poljoprivrednicama mora u svim sektorima proizvodnje jamčiti pravo na kolektivno pregovaranje, pa i mogućnost primjene minimalnih cijena;
89. vjeruje da bi se poljoprivrednici trebali angažirati u udruženjima proizvođača i iskoristiti njihov potencijal, uključujući proizvođačke zadruge, njihova udruženja i međusektorska tijela; poziva Komisiju da pospješi učinkovitost tih alata kolektivne samopomoći tako što će razjasniti i pojednostavniti pravila koja se primjenjuju na njih kako bi se ojačale pregovaračka moć i konkurentnost poljoprivrednika, štiteći pritom načela utvrđena u članku 39. UFEU-a;
90. poziva Komisiju da se pobrine za brzu aktivaciju članka 222. Uredbe o jedinstvenom ZOT-u tijekom razdoblja znatnih tržišnih neravnoteža te da nastavi s ocjenom učinkovitosti te mjere kada se ona primjenjuje na tržište mljekarskih proizvoda kako bi mogla predložiti dodatne privremene prilagodbe zakonodavstva o tržišnom natjecanju i procedura tijekom razdoblja znatnih tržišnih neravnoteža;
91. u tom kontekstu pozdravlja činjenicu da su nedavno objavljene smjernice za primjenu tih specifičnih pravila; međutim, smatra da ta pravila nemaju dovoljan pravni doseg i da su kriteriji koje je potrebno ispuniti prestrogi i suviše neujednačeni među sektorima da daju potrebnu razinu pravne jasnoće i sigurnosti poljoprivrednicima koji žele iskoristiti ta odstupanja;
92. smatra da uvrštavanje tržišta maslinovog ulja u relevantnog tržišta ne odgovara u potpunosti uvjetima koji trenutačno na njemu vladaju i stoga predlaže da se s tržištem maslinovog ulja za potrošače postupa kao s jedinstvenim tržištem kako bi se unaprijedila provedba pravila iz članka 169. Uredbe o jedinstvenom ZOT-u;

93. smatra da zbog fluktuacija u proizvodnji maslinovog ulja koje su uglavnom posljedica vremenskih uvjeta, a kako bi se zajamčilo ostvarivanje ciljeva organizacija proizvođača i udruženja tih organizacija, treba voditi računa o slučajevima kada su te organizacije prisiljene otkupiti maslinovo ulje od nečlanova te pritom zajamčiti da je u odnosu na stavljanje na tržište proizvoda vlastitih članova ta aktivnost samo pomoćnog karaktera;
94. predlaže da se područje primjene pravila iz članka 170. za proizvodnju govedine i teletine proširi na sektor tova stoke kako bi se osigurala njihova bolja provedba;
95. u kontekstu ukidanja kvota u sektoru šećera pozdravlja ugovorni okvir¹ koji se još uvijek primjenjuje na uzgajivače šećerne repice, njihove organizacije i prerađivače šećera i koji im dozvoljava da pregovaraju o uvjetima podjele vrijednosti, ovisno o događajima na tržištu šećera ili drugim tržištima sirovina; poziva države članice da osiguraju da se ta mogućnost ponudi svim operatorima u sektoru kako bi se postigli ciljevi Uredbe o jedinstvenom ZOT-u, čime bi se osigurala dobra ravnoteža prava i obveza za poduzeća iz sektora šećera i proizvođača šećerne repice;
96. poziva Komisiju da ocijeni jačinu utjecaja koji trgovci na malo imaju na poduzeća koja proizvode njihove proizvode vlastite robne marke;
97. ponovno iznosi stav Parlamenta² koji zagovara usvajanje okvirnog zakonodavstva na razini EU-a kako bi se riješio problem nepoštenih trgovinskih praksi u lancu opskrbe hranom; ističe da se tim zakonodavstvom mora osigurati prilika poljoprivrednicima i potrošačima da se okoriste poštenim uvjetima prodaje i kupnje;
98. smatra da je cjelovita i zadovoljavajuća provedba „mliječnog paketa”³ preduvjet za jačanje sektora mlijeka i mliječnih proizvoda i poziva Europsku komisiju da predloži produženje primjene „mliječnog paketa” na razdoblje nakon sredine 2020-ih i da razmotri mogućnost širenja područja primjene tih propisa i na druge poljoprivredne sektore;
99. prima na znanje zaključke studije Glavne uprave za tržišno natjecanje naslovljene „Ekonomski utjecaj suvremene maloprodaje na izbor i inovacije u prehrambenom sektoru EU-a”, među ostalima taj da možda postoji negativna korelacija između inovacija i probijanja proizvoda robne marke na tržište hrane; poziva Europsku komisiju da Europski parlament obavijesti o opsegu tekućih rasprava s ciljem da se utvrdi dovodi li ta negativna korelacija do smanjenja inovacija i raznolikosti proizvoda dostupnih potrošačima i koje bi dugoročne posljedice to moglo imati na lanac opskrbe i situaciju poljoprivrednika;
100. ponavlja da je potrebno postupno razvijati okvir EU-a za tržišno natjecanje kako bi se u praćenje lanca opskrbe hranom u Europi uvrstili pokazatelji Organizacije Ujedinjenih naroda za prehranu i poljoprivredu koji se koriste za procjenu održivosti prehrambenih i

¹ Delegirana uredba Komisije (EU) 2016/1166 od 17. svibnja 2016. o izmjeni Priloga X. Uredbi (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu uvjeta otkupa šećerne repe u sektoru šećera od 1. listopada 2017.

² Rezolucija Europskog parlamenta od 7. lipnja 2016. o nepoštenim trgovačkim praksama u lancu opskrbe hranom (P8_TA(2016)0250).

³ Uredba (EU) br. 261/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 1234/2007 u pogledu ugovornih odnosa u sektoru mlijeka i mliječnih proizvoda.

poljoprivrednih sustava (SAFA), uključujući pokazatelje u poglavljima „Poštene cijene i transparentni ugovori” (S.2.1.1) i „Pravo dobavljača” (S2.2.1);

101. ističe da bi prekomjerno oporezivanje bilo kojeg sektora moglo lako uništiti tržišno natjecanje, a bilo bi i protivno interesima potrošača;
102. poziva da se nastavi raditi na razvoju europskog instrumenta za praćenje cijena prehrambenih proizvoda kako bi se s pomoću boljih i u većoj mjeri raščlanjenih podataka pospješilo otkrivanje kriza u poljoprivredno-prehrambenom sektoru; u tom pogledu ističe potrebu za time da organizacije poljoprivrednika sudjeluju u prikupljanju i pojašnjavanju podataka;
103. poziva Komisiju da propisno vodi računa o učinku eventualnih poremećaja na tržištu koje bi trgovinski sporazumi s trećim zemljama mogli prouzročiti za poljoprivredne proizvođače u Europi s obzirom na osjetljivu financijsku situaciju u kojoj se nalaze i njihovu ključnu ulogu u našem društvu; smatra da bi Komisija posebnu pozornost trebala posvetiti sporazumima s onim zemljama koje imaju znatno manje propisa u poljoprivredi i zdravstvu od EU-a;
104. poziva Komisiju da, s obzirom na činjenicu da narušavanje dovodi do fragmentacije tržišta te potencijal velikih supermarketa koji dominiraju tržištem da naruše tržišno natjecanje u lancima opskrbe, istraži narav i bit narušavanja natjecanja na tržištu trgovine na malo te da ispita učinak teritorijalnih ograničenja u opskrbi na trgovce; ističe važnost toga da svi dionici objave relevantne informacije; snažno potiče Komisiju da se ponovno počne baviti pitanjima održavanja cijena u maloprodaji;
105. vjeruje da bi Komisija trebala dodatno pojačati povezanost politike tržišnog natjecanja i prometne politike; napominje da se u tematskom izvješću Europskog revizorskog suda br. 21/2014 navodi kako bi povezanost u Europi trebala biti temeljena na gospodarskoj održivosti, osim u posebnim slučajevima posebnih slučajeva regionalnih zračnih luka ili zračnih luka u zabačenim područjima; žali zbog činjenice da ulaganja u zračne luke nisu uvijek proizvela željene učinke; stoga poziva Komisiju da prepozna uspješne i neuspješne projekte razvoja zračnih luka; poziva Komisiju da revidira Uredbu (EZ) br. 868/2004 kako bi se osnažila tržišna pozicija zrakoplovne industrije EU-a, učinkovitije spriječilo nepošteno tržišno natjecanje, zajamčila uzajamnost i uklonile nepošteno prakse, kao što su subvencije i državne potpore koje se dodjeljuju zračnim prijevoznicima iz određenih trećih zemalja; poziva Komisiju da istraži jesu li određene prakse koje se temelje na postojećim bilateralnim sporazumima o uslugama zračnog prijevoza, koje su države članice potpisale sa zemljama koje nisu članice EU-a, štetne za pošteno tržišno natjecanje među prijevoznicima i zračnim lukama i jesu li one protivne interesima europskih potrošača; također poziva Komisiju da se učinkovito bori protiv praksi protivnih načelima tržišnog natjecanja koje potencijalno ugrožavaju mogućnost europskih potrošača da koriste različite internetske kanale, među kojima su usluge za usporedbu rezultata metaistraživanja i internetski putnički agenti;
106. poziva Komisiju i države članice da pokažu snažniju političku volju za daljnjim produbljenjem i jačanjem jedinstvenog tržišta prometa te za uspostavom jednakih uvjeta za sve kako bi se zajamčilo otvoreno i pošteno tržišno natjecanje između javnih i privatnih subjekata u prometnom, poštanskom i turističkom sektoru, pri čemu treba poštovati druge politike, ciljeve i načela EU-a, uključujući socijalnu dimenziju, što je

važno za neometano funkcioniranje unutarnjeg tržišta prometa;

107. ističe važnost koju povezanost i prometne infrastrukture imaju za preživljavanje, gospodarski razvoj i pružanje javnih i privatnih usluga u regionalnim i udaljenim područjima;
108. stoga se nada da će uspostava globalne mreže TEN-T biti dovršena;
109. ističe da potreba da se prava radnika u prometnom sektoru djelotvornije zaštite od zlorabe ne bi trebala biti izgovor za ograničenje slobodnog tržišnog natjecanja među subjektima iz različitih država članica; poziva Komisiju da poštuje načela proporcionalnosti i supsidijarnosti prilikom sastavljanja zakona koji će imati znatan utjecaj na funkcioniranje jedinstvenog prometnog tržišta;
110. prima na znanje izazove s kojima su zbog nastajanja jedinstvenog digitalnog tržišta suočeni poštanski operatori; ističe da uspjeh tog ambicioznog projekta, posebno u području trgovine na internetu, u velikoj mjeri ovisi o obliku koji će poprimiti tržište poštanskih usluga isporuke pošiljki; ističe potrebu da se zajamče poštene i ujednačeni uvjeti prekograničnog tržišnog natjecanja za privatne subjekte i javne operatore koji pružaju komercijalne usluge;
111. naglašava da svaka politika tržišnog natjecanja treba poštovati socijalna prava svih operatora u dotičnim sektorima;
112. naglašava činjenicu da države članice često loše provode zakonodavstvo EU-a u području prometa i da ne poštuju načela iz Ugovora, posebno ako središnja vlast ima monopol nad upravljanjem prometnim sektorom; poziva Komisiju i države članice da pravilno provode i izvršavaju postojeće zakonodavstvo EU-a, što je ključno za pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta, kako bi se ostvarila dodatna korist za poduzeća i industriju, potrošače, socijalne uvjete radnika i okoliš;
113. ističe važnost uklanjanja fizičkih, tehničkih i regulatornih prepreka između država članica kako bi se spriječila fragmentiranost jedinstvenog tržišta i potakla prekogranična mobilnost i teritorijalna suradnja te kako bi se na taj način potaklo tržišno natjecanje;
114. skreće pozornost Komisiji na neizravne prepreke tržišnom natjecanju koje proizlaze iz razlika u pravilima o oporezivanju, sigurnosti, razlika u razdobljima vožnje i odmora, homologaciji i putničkim pravima;
115. pozdravlja napredak postignut u području digitalnih tehnologija u prometnom i turističkom sektoru, zahvaljujući kojima se promiče tržišno natjecanje, otvaraju radna mjesta, olakšava pristup MSP-ova većim tržištima te se ostvaruju konkretne koristi za potrošače; ističe da će digitalizacija i dobrodošao razvoj ekonomije suradnje uzrokovati znatne promjene u operativnom okruženju tih sektora i da je potreban primjeren i jasan pravni okvir kako bi se iskoristile prednosti procesa digitalizacije;
116. ističe da subjekti koji djeluju na osnovi novih poslovnih modela pozitivno utječu na tržište EU-a u području prometa i turizma, posebno time što usluge postaju pristupačnije i kvalitetnije;

117. pozdravlja namjeru Komisije da sklopi vanjske sporazume o zračnom prometu s nekoliko ključnih zemalja i regija u svijetu; smatra da će se tako ne samo poboljšati pristup tržištu, već i otvoriti nove poslovne prilike za europski sektor zrakoplovstva s vodećom pozicijom u svijetu, otvoriti visokokvalitetna radna mjesta, očuvati strogi standardi sigurnosti, uzeti u obzir prava radnika u tom sektoru i ostvariti korist za potrošače; ističe da Parlament ima važnu ulogu u tim pregovorima;
118. poziva Komisiju da u okviru pregovora o vanjskim sporazumima o zračnom prometu uvrsti klauzulu o poštenom tržišnom natjecanju kako bi se zajamčili jednaki uvjeti za sve;
119. smatra da je u okviru lučkih usluga potrebno uspostaviti sve otvoreniji, konkurentniji i transparentniji regulatorni okvir za javne luke u Europi, pri čemu treba stvoriti dodatne prilike za zapošljavanje;
120. vjeruje da potrošači mogu imati koristi od veće konkurencije nastale postupnim otvaranjem europskog tržišta cestovnog prijevoza tereta, ali oštro osuđuje činjenicu da određene mjere koje se primjenjuju u nekim državama članicama ugrožavaju cjelovitost jedinstvenog tržišta u tom području; podržava stav Komisije kada je riječ o suočavanju s tim mjerama;
121. nada se da to otvaranje tržišta prijevoza tereta neće biti dodatni uzrok socijalnog dampainga te također žali zbog pojave fiktivnih poduzeća;
122. nadalje, žali zbog toga što se u politici EU-a pitanju manjih kombija nije pristupilo na odgovarajući način usprkos tome što se sve više koriste za izbjegavanje pravilne primjene zakonodavstva o zapošljavanju, sigurnosti i zaštiti okoliša;
123. poziva Komisiju da pomno prati trendove oligopolističkog dampainga cijena, posebno u zrakoplovstvu i sektoru autobusnog prijevoza na dugim relacijama, te inzistira na ispravnoj primjeni prava EU-a i na poštenim i jednakim uvjetima tržišnog natjecanja u intermodalnom prijevozu;
124. poziva na brzo zaključenje pregovora o četvrtom željezničkom paketu i smatra da bi se time željeznički prijevoz putnika time trebao dodatno otvoriti za konkurenciju i da bi se trebala poboljšati učinkovitost željezničkog sektora, jamčeći pritom kvalitetu i kontinuitet obveza javnih usluga;
125. pozdravlja donošenje tehničkog stupa četvrtog željezničkog paketa i smatra da će se time povećati sigurnost željeznica i istovremeno ukloniti tehničke prepreke tržišnom natjecanju zahvaljujući interoperabilnosti;
126. ističe važnost turizma kao ključnog pokretača gospodarskog rasta i otvaranja radnih mjesta te poziva Komisiju da zauzme proaktivan pristup promicanju konkurentnosti europskog turističkog sektora i uspostavi pogodnog okruženja za njegov rast i razvoj;
127. podsjeća da su poštanske usluge, a posebno prekogranična dostava paketa, od temeljne važnosti za razvoj sektora e-trgovine širom EU-a; pozdravlja protumonopolsku istragu Komisije u području sektora e-trgovine i potiče je da i dalje prati razvoj poštanskog tržišta i tržišta dostave paketa;

128. naglašava da je potrebno financirati projekte održivog, pristupačnog, sigurnog prometa koji mogu doprinijeti boljem funkcioniranju cijelog europskog prometnog sustava;
129. poziva na upotrebu sredstava EU-a, poput Instrumenta za povezivanje Europe, Kohezijskog fonda, Europskog fonda za regionalni razvoj i Obzora 2020., u cilju razvoja europske prometne infrastrukture i povećanja broja i kvalitete usluga;
130. poziva države članice da posvete dovoljno pozornosti dovršavanju prekograničnih infrastrukturnih projekata i da svoje najvažnije prometne planove koordiniraju sa susjednim državama članicama;
131. smatra da je važno u potpunosti iskoristiti inovativne financijske instrumente, poput Europskog fonda za strateška ulaganja, koji su pogodni za financiranje projekata u sektoru prometa s ciljem poticanja rasta i konkurentnosti; međutim naglašava da sredstva namijenjena za jamstveni fond EFSU-a ne mogu biti na štetu Instrumenta za povezivanje Europe i Obzora 2020., ključnih instrumenata za razvoj zajedničkog tržišta u prometnom sektoru;
132. ističe da bi potpuno otvaranje tržišta željezničkog prometa moglo imati niz pozitivnih posljedica za operatore i putnike iz svih država članica; međutim napominje da je u okviru tog postupka potrebno uzeti u obzir različite stupnjeve razvoja željezničke infrastrukture u državama članicama; ističe potrebu da se u idućem višegodišnjem financijskom okviru zadrže trenutačne razine ulaganja za uklanjanje razlika u željezničkoj infrastrukturi;
133. ističe da potreba da se prava radnika u prometnom sektoru djelotvornije zaštite od zloporabe ne bi trebala biti izgovor za ograničenje slobodnog tržišnog natjecanja među subjektima iz različitih država članica; poziva Komisiju da poštuje načela proporcionalnosti i supsidijarnosti prilikom sastavljanja zakona koji će imati znatan utjecaj na funkcioniranje jedinstvenog prometnog tržišta;
134. potiče Komisiju da iznese analitičke metode za definiranje novih relevantnih tržišta povezanih s digitalizacijom gospodarstva, a posebno s pojavom konvergencije tehnologija i velike komercijalne uporabe osobnih podataka;
135. poziva države članice da uklone koncesije za ceste oko urbanih područja, u slučaju kad podrazumijevaju plaćanje cestarine, kako bi se zajamčila stvarna konkurentnost među europskim cestovnim prijevoznim poduzećima;
136. traži od Komisije da istraži slučajeve navodnih prijevara u vezi s PDV-om u sektoru svinjogojstva; žali zbog toga što Komisija još nije pokrenula istragu o tome, unatoč pritužbama koje je dobila od udruga poljoprivrednika;
137. smatra da korisnik ne bi trebao plaćati naknadu za tekući i štedni račun, osim ako su povezani s posebnim uslugama;
138. ponovno izražava zabrinutost (kao što je naveo u svojoj rezoluciji od 11. lipnja 2013. o socijalnom stanovanju u Europskoj uniji) zbog restriktivne definicije socijalnog stanovanja koju je Komisija utvrdila u okviru politike tržišnog natjecanja; poziva Komisiju da pojasni tu definiciju na temelju razmjene dobrih praksi i iskustava među

državama članicama i da pritom uzme u obzir činjenicu da je politika socijalnog stanovanja u različitim državama članicama, regijama i lokalnim zajednicama različito osmišljena i da se različito vodi;

139. žali zbog toga što Komisija nije brzo i odlučno reagirala na pokušaje nekih država članica da ograniče slobodno tržišno natjecanje u prometnom sektoru; poziva na ukidanje tih praksi i na poduzimanje svih mogućih mjera kako bi se zajamčio jednak pristup jedinstvenom tržištu po jednakim uvjetima za subjekte iz svih država članica koji djeluju u tom sektoru;
140. smatra da je važno zajamčiti konkurenciju na europskom unutarnjem tržištu financijskih usluga, uključujući i osiguranja te da se imajući to u vidu treba omogućiti njihova prekogranična dostupnost;
141. ponovno poziva Komisiju da objavi rezultate aktualnih istraga o konkurentnom postupanju u sektorima opskrbe hranom, energetike, prijevoza i medija;
142. izražava zabrinutost zbog učinka koji bi izmjene Direktive 96/71/EZ koje je predložila Komisije mogle imati na sektor cestovnog prometa; ističe da se pokušaji usklađivanja zakona o minimalnoj plaći protive načelu supsidijarnosti, da bi doveli do diskriminacije subjekata u određenim državama članicama na jedinstvenom tržištu te da bi mogle ozbiljno ugroziti slobodu pružanja usluga unutar EU-a;
143. odbija zahtjev u skladu s kojim korisnik, da bi koristio njihove usluge, mora imati stalno prebivalište u državi članici u kojoj financijska institucija ili osiguravatelj imaju sjedište, jer je to u suprotnosti s ciljem unutarnjeg tržišta maloprodajnih financijskih usluga;
144. poziva na to da se smjesta ispita zabrinutost u vezi s tržišnim natjecanjem u sektoru mototurka Formule 1;
145. poziva Komisiju da pri razvoju i provedbi politike tržišnog natjecanja uzme u obzir činjenicu da najveći broj poduzeća u EU-u čine mikropoduzeća i mala i srednja poduzeća; u tom kontekstu naglašava potrebu za razumljivim pravilima tržišnog natjecanja za manja poduzeća koja unutar jedinstvenog tržišta žele poslovati na internetu i preko granica;
146. isto tako, podsjeća Komisiju da financijske institucije i dalje otkazuju platne kartice ako se njihov nositelj preseli u drugu državu članicu te traži da se donesu mjere u tom području, koje bi uključivale i upozoravanje nacionalnih vlasti;
147. ističe potrebu da se borbom protiv zlouporaba u farmaceutskoj industriji zajamči pristup lijekovima; napominje da je potrebno poticati uporabu generičkih lijekova u zdravstvenim sustavima država članica kada su takvi lijekovi dostupni;
148. ističe da je pristup gotovini preko bankomata jedna od osnovnih usluga koja treba biti na raspolaganju bez ikakvih diskriminirajućih, protutržišnih ili nepoštenih praksi i da stoga ne smije iziskivati pretjerano velike troškove;
149. ističe potrebu za borbom protiv nepoštenih kolektivnih bojkota koji se definiraju kao

situacije u kojima skupina konkurenata dogovori isključivanje aktualnog ili potencijalnog konkurenta, to jest kao ograničenja tržišnog natjecanja s obzirom na cilj;

150. izražava zabrinutost zbog skandala sa slučajevima „kružnih vrata” u tijelima EU-a nadležnima za tržišno natjecanje, a naročito zbog slučaja bivše povjerenice za tržišno natjecanje Neelie Kroes koja ne samo da će lobirati za Uber, nego je i dovedena u vezu s otkrićima u slučaju Bahamas Leaksa;

Ususret učinkovitijem radu nacionalnih tijela nadležnih za tržišno natjecanje

151. pozdravlja decentraliziranu provedbu pravila tržišnog natjecanja EU-a u Europi, ali smatra da učinkovitost zaštite građana i poduzeća od praksi kojima se narušava tržišno natjecanje ne bi trebala ovisiti samo o državi članici rezidentnosti; smatra da je Uredba (EZ) br. 1/2003 o provedbi pravila o tržišnom natjecanju uvelike doprinijela stvaranju ravnopravnih polazišnih uvjeta za poduzeća na cijelom europskom jedinstvenom tržištu; no ističe da između nacionalnih sustava i nacionalnih tijela nadležnih za tržišno natjecanje i dalje postoje razlike, posebno u pogledu neovisnosti, utvrđivanja novčanih kazni i pokajničkih programa; smatra da su učinkovite i jednake postupovne odredbe od ključne važnosti za provedbu protumonopolskih propisa EU-a i jamčenje pravne sigurnosti za potrošače i poduzeća; poziva tijela država članica nadležna za tržišno natjecanje da u velikoj mjeri iskoriste mogućnosti europske suradnje u okviru Europske mreže za tržišno natjecanje (ECN);
152. stoga smatra neophodnim da nacionalna tijela na području EU-a nadležna za tržišno natjecanje imaju sredstva i instrumente koji su im potrebni za učinkovito provođenje pravila EU-a o tržišnom natjecanju, uključujući alate za otkrivanje, rješavanje i kažnjavanje kršenja pravila te pokajničke programe kako bi poduzeća mogla priznati postojanje kartela u Europi;
153. ponavlja da je neovisnost tijela nadležnih za tržišno natjecanje od najveće važnosti te da ona uključuje osiguravanje dostatnih resursa koji su im potrebni za obavljanje zadaća;
154. u tom kontekstu pozdravlja savjetovanja Komisije koja će vjerojatno dovesti do zakonodavnog prijedloga za jačanje instrumenata nacionalnih tijela nadležnih za tržišno natjecanje za provedbu i sankcije odnosno do takozvane mreže ECN+; ponavlja da to što su različita tijela odgovorna za provedbu u istim ili povezanim slučajevima nosi rizik od preklapanja i potencijalno neusklađenih mjera, čime se umanjuje pravna sigurnost i stvaraju nepotrebni troškovi za poduzeća; stoga poziva Komisiju da iznese prijedlog djelovanja EU-a u cilju toga da nacionalna tijela nadležna za tržišno natjecanje učinkovitije i na dosljedan i usklađen način provode pravila kako bi se mogao realizirati puni potencijal decentraliziranog sustava provedbe prava tržišnog natjecanja EU-a; traži da se u okviru postupka suodlučivanja u potpunosti uključi Parlament;
155. ističe da je međunarodna suradnja među tijelima nadležnim za tržišno natjecanje nužna u globaliziranom svijetu; stoga podržava angažiranost Komisije i nacionalnih tijela nadležnih za tržišno natjecanje u Međunarodnoj mreži za tržišno natjecanje; poziva Komisiju da preispita mogućnost da se s još više trećih zemalja sklope sporazumi o tržišnom natjecanju, kojima se omogućuje razmjena informacija među tijelima koja vode istrage na području tržišnog natjecanja; naglašava da sporazumi o tržišnom natjecanju koji su dosad sklopljeni sa Švicarskom i s Kanadom mogu služiti kao primjer

za buduće sporazume te vrste; također smatra da bi međunarodni sporazumi o trgovini i ulaganjima trebali sadržavati iscrpno poglavlje o tržišnom natjecanju;

156. poziva Komisiju da, ne dovodeći u pitanje neovisnost nacionalnih tijela nadležnih za tržišno natjecanje, procijeni u kojoj se mjeri nacionalne sankcije za kršenja pravila razlikuju među državama članicama i ispita je li moguće i poželjno umanjiti te razlike;
157. smatra presudnim da Komisija nastavi promicati prisniju suradnju nacionalnih tijela nadležnih za tržišno natjecanje u EU-u;
158. pozdravlja snažniji ekonomski pristup Komisije u pravu tržišnog natjecanja te u području usluga od općega gospodarskog interesa; slaže se sa stajalištem Komisije da je tržišni neuspjeh nužan preduvjet za postojanje usluge od općega gospodarskog interesa; međutim, napominje da se u akademskim krugovima vodi rasprava o tome kakav tržišni neuspjeh može opravdati kvalifikaciju usluge kao usluge od općega gospodarskog interesa;
159. vjeruje da je neovisnost Glavne uprave za tržišno natjecanje najvažnija za uspješno ostvarenje njezinih ciljeva; ponovno poziva da se odjeli u kojima se smjernice sastavljaju strogo odvoje od odjela koji su odgovorni za primjenu tih smjernica; poziva Komisiju da preusmjeri dostatne financijske i ljudske resurse Glavnoj upravi za tržišno natjecanje; traži da Komisija ima inženjere s dostatnim tehničkim znanjem kada istražuje poduzeća visoke tehnologije; poziva Komisiju da uskladi etička pravila koja bi vrijedila za tim glavnog ekonomista Glavne uprave za tržišno natjecanje s praksom drugih dužnosnika Komisije;

Demokratsko jačanje politike tržišnog natjecanja

160. pozdravlja nastojanja gđe Vestager, aktualne povjerenice za tržišno natjecanje, oko održavanja redovitoga strukturiranog dijaloga s Parlamentom, prije svega s Odborom za ekonomsku i monetarnu politiku i Radnom skupinom za politiku tržišnog natjecanja; traži od Komisije da pruži detaljnije povratne informacije o konkretnim zahtjevima iz godišnjeg izvješća Parlamenta o tržišnom natjecanju; smatra da bi strukturirani dijalog posvećen tomu mogao doprinijeti iscrpnijim mjerama u nastavku na godišnja izvješća o tržišnom natjecanju;
161. pozdravlja inicijative Komisije za javno savjetovanje pri provedbi kontrole spajanja i poziva je da s Parlamentom raspravi o njegovim rezultatima
162. poziva na proširenje dijaloga između europskih institucija i nacionalnih tijela nadležnih za tržišno natjecanje, a posebno na to da se njime obuhvate razmjene gledišta s odborima Europskog parlamenta
163. ponavlja svoj poziv Komisiji da u obvezujuće pravne propise uvrsti smjernice o utvrđivanju novčanih kazni;

Međunarodna dimenzija politike tržišnog natjecanja

164. pozdravlja činjenicu da se Komisija zalaže za otvorenu i konstruktivnu razmjenu u pitanjima globalnoga tržišnog natjecanja; pozdravlja napredak u vezi s odredbama o

- tržišnom natjecanju u nekim sporazumima o slobodnoj trgovini, no također poziva Komisiju da nastavi raditi na tome da odredbe o tržišnom natjecanju i državnim potporama budu dio svih pregovora o sporazumima o slobodnoj trgovini;
165. ističe da pošteno tržišno natjecanje u područjima trgovine, usluga i ulaganja ima pozitivan učinak na socijalni i gospodarski razvoj za EU i trgovinske partnere EU-a; poziva Komisiju i Vijeće da brzo nastave s radom na modernizaciji instrumenata trgovinske zaštite koji su potrebni kako bi se zajamčilo pošteno tržišno natjecanje na tržištu Unije te smatra da bi se trgovinskim sporazumima sustavno trebali rješavati problemi nepoštenih trgovinske prakse trećih zemalja;
 166. poziva Komisiju da surađuje s trgovinskim partnerima kako bi osigurala da njihova tržišta budu otvorenija poduzećima iz EU-a, pogotovo u području energije, prometa, telekomunikacija, javne nabave i usluga, uključujući usluge pružene u okviru obavljanja reguliranih profesija;
 167. poziva Komisiju da u sve trgovinske sporazume uključi ambiciozne odredbe o tržišnom natjecanju te da provodi učinkovit nadzor kako bi utvrdila primjenjuju li strane sporazuma pravilno elemente tih odredbi koji se odnose na sva pravila, uključujući odredbe o državnim potporama, te u odnosu na sve gospodarske subjekte;
 168. naglašava važnost podržavanja zemalja u razvoju u njihovim naporima da u praksi promiču i provode pravila tržišnog natjecanja;
 169. poziva Komisiju da podrži napore za uspostavljanje sveobuhvatne baze podataka prilagođene korisnicima u kojoj će se nalaziti odredbe o tržišnom natjecanju prikupljene iz sporazuma o slobodnoj trgovini i kojom bi moglo upravljati Tajništvo WTO-a;
 170. pozdravlja napredak u smanjivanju izvoznih subvencija postignut na Ministarskoj konferenciji WTO-a u Nairobiju kako bi se zajamčilo nenarušeno odvijanje tržišnog natjecanja na međunarodnim poljoprivrednim tržištima; u tom kontekstu ističe osjetljivost poljoprivrednog sektora te potrebu da se poduzmu jasne i učinkovite mjere, između ostalog u okviru sporazuma WTO-a, što će dozvoliti europskim proizvođačima da ostanu konkurentni na međunarodnim tržištima;
 171. ponavlja da je jednak pristup prirodnim resursima, uključujući energente, presudan za pošteno i ravnopravno natjecanje na svjetskom tržištu te poziva Komisiju da u trgovinske sporazume uključi odredbe kojima se poboljšava pristup takvim resursima, uključujući odredbe o praksama poduzeća u državnom vlasništvu kojima se narušava tržišno natjecanje te o nediskriminaciji i tranzitu;
 172. ističe da je politika tržišnog natjecanja važan element unutarnjeg tržišta, kao što je navedeno u Ugovoru; ponavlja da je za jačanje održivog rasta, zapošljavanja i inovacija u EU-u potrebno konkurentno i potpuno funkcionalno jedinstveno tržište i da su napori u cilju očuvanja poštenog tržišnog natjecanja u EU-u u cjelini u interesu potrošača, start-up poduzeća i malih i srednjih poduzeća; smatra da se provedba zakonodavstva EU-a ne bi smjela slabiti korištenjem EU Pilota umjesto službenog postupka zbog povrede te da je potrebno nastojati očuvati tržišno natjecanje;
 173. potiče Komisiju da svoje napore za osiguravanje poštenog tržišnog natjecanja ne ulaže

- isključivo u istaknute slučajeve protiv poznatih velikih trgovačkih društava; podsjeća Komisiju da je osiguravanje poštenog tržišnog natjecanja važno i za mala i srednja poduzeća;
174. poziva na jačanje slobode izbora za potrošače; smatra da pravo na prenosivost podataka koje je utvrđeno u Općoj uredbi o zaštiti podataka predstavlja dobar pristup jačanju potrošačkih prava i tržišnog natjecanja; ističe da je potrebno proučiti kako bi se mogla ojačati interoperabilnost među digitalnim mrežama uz pomoć otvorenih standarda i sučelja;
175. poziva Komisiju da ispita i ispravi situaciju u kojoj se nalaze neovisni trgovci na malo, kojima je propisima o tržišnom natjecanju dopuštena međusobna suradnja u okviru njihovih tradicionalnih trgovina, ali ih se optužuje za nepošteno tržišno natjecanje ako zajednički sudjeluju u uslugama e-trgovine;
176. poziva Komisiju da se pobrine za to da se pravila EU-a o javnoj nabavi pravovremeno provedu, posebice u pogledu razvoja e-nabave i novih odredbi kojima se potiče podjela ugovora na grupe, što je nužno za poticanje inovacija i konkurentnosti te za podupiranje malih i srednjih poduzeća na tržištima nabave;
177. poziva Komisiju da preko normizacije spriječi stvaranje monopola ili zatvorenih vrijednosnih lanaca; smatra da je potrebno uvesti žalbeni postupak kako bi se revidirale norme za koje postoji opasnost da će utjecati na konkurentnost;
178. izražava zabrinutost zbog razine koncentracije u nekim sektorima, kao što su kemijski sektor, u svjetlu nedavnih spajanja; traži od Komisije da pojasni kako omogućava ulazak na tržište, posebice za start-up poduzeća; traži od Komisije da prouči treba li tržišnu moć poduzeća koja proizlazi iz informacija i podataka, te iz rukovanja takvim informacijama i podacima, kao i broj korisnika, uzeti u obzir kao kriterij ispitivanja za nadzor spajanja; poziva da se prouči može li objedinjavanje podataka i informacija, osobito o potrošačima, rezultirati narušavanjem tržišnog natjecanja;
179. smatra da je konkurentnost u telekomunikacijskom sektoru ključna za poticanje inovacija i ulaganja u mreže, kao i za pružanje izbora usluga za potrošače; smatra da je širenje širokopolasne mreže ključno za dovršenje jedinstvenog digitalnog tržišta; s tim u vezi pozdravlja činjenicu da će Komisija pri primjeni Smjernica u vezi s državnim potporama za širokopolasne mreže uzeti u obzir strateške ciljeve u području povezivosti, kako je utvrđeno u paketu mjera za telekomunikacije;
180. napominje da se u najnovijem izvješću Europskog revizorskog suda o neusklađenosti s pravilima o državnim potporama u kohezijskoj politici govori o znatnoj razini neusklađenosti te poziva na to da se provede niz preporuka; izražava zabrinutost zbog tih zaključaka jer takva situacija narušava dobro funkcioniranje unutarnjeg tržišta te stoga poziva Komisiju da uzme u obzir preporuke Revizorskog suda i da uloži veće napore kako bi se izbjegli daljnji nedostaci;
181. podržava mjere za suzbijanje kartela koje provodi Komisija kao što su nedavne mjere u maloprodajnom prehrambenom sektoru i sektoru optičkih diskovnih pogona čiji je cilj jamčenje poštenih cijena za potrošače;

182. ističe da se u okviru jedinstvenog tržišta potrošačima prodaju proizvodi čiji se sastav razlikuje od pošiljke do pošiljke iako su proizvodi iste robne marke i u istom pakiranju; poziva Komisiju da utvrdi ima li takva praksa negativne posljedice za lokalne proizvođače, posebno mala i srednja poduzeća, te dolazi li tako do diskriminacije potrošača zbog stavljanja na tržište proizvoda lošije kvalitete;
183. napominje da je u svojoj Rezoluciji o godišnjem izvješću o politici tržišnog natjecanja za 2014. Parlament pozvao Komisiju da pažljivo nadzire saveze između glavnih distributera u Europi te pozdravlja to što je Komisija izrazila spremnost na raspravu o posljedicama takvih saveza za proizvođače i potrošače u okviru Europske mreže za tržišno natjecanje;
-
- ◦
184. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji te nacionalnim i, po potrebi, regionalnim tijelima nadležnim za tržišno natjecanje.

OBRAZLOŽENJE

Politika tržišnog natjecanja oduvijek je bila jedna od temeljnih politika EU-a koja je ključna za ispravno funkcioniranje jedinstvenog tržišta. Danas je Europskoj uniji, više nego ikada prije, potrebna snažna politika tržišnog natjecanja koja se čvrsto provodi.

Strogo pridržavanje pravila o tržišnom natjecanju pruža nebrojene prednosti europskim građanima. Zahvaljujući politici tržišnog natjecanja europski potrošači imaju pristup velikom rasponu kvalitetnih proizvoda i usluga. Također izjednačuje uvjete tržišnog natjecanja za poduzeća koja posluju diljem EU-a te sprečava prekomjernu koncentraciju gospodarske i financijske moći u rukama nekolicine. Potiče stvaranje kvalitetnih radnih mjesta, rast, inovacije i ulaganja. Osigurava da sva poduzeća poštuju svoje odgovornosti i plaćaju porez te da nijedno poduzeće nema povlaštenu tretman. Međutim, može doći i do suprotnog učinka. Što više poduzeća i države članice budu namjerno kršili ta pravila, to će više štetiti potrošačima, poduzećima i jedinstvenom tržištu kao cjelini. Svaka nezakonita porezna olakšica ili druga vrsta državne potpore, svaka praksa zaštite tržišnog natjecanja i svaka protekcionistička odluka vlade koja guši inovacije ima ozbiljan učinak na živote europskih građana.

Posebno danas, kada najveća prijetnja europskoj integraciji dolazi iz samog EU-a u obliku euroskeptičnog populizma, daljnje provođenje nepoštenih poreznih praksi kojima se ide na ruku velikim korporacijama moglo bi dovesti do rasta nepovjerenja javnosti prema EU-u.

Politika tržišnog natjecanja EU-a ne može riješiti sve izazove Unije, ali ima velik potencijal za postizanje značajnih poboljšanja u mnogim područjima. Na sreću, ta se poboljšanja već događaju. Komisijine temeljite istrage praksi kojima se narušava tržišno natjecanje, kao što su povlaštene porezne olakšice, pokazuju predanost i učinkovitost EU-a.

Komisija je nedavno u nekoliko slučajeva utvrdila da su multinacionalna poduzeća lišila nacionalne proračune nekoliko milijardi eura poreznih prihoda, često uz pomoć država članica. Ti incidenti vrlo su zabrinjavajući i nameću potrebu za pomnijim nadzorom nad potencijalnim slučajevima davanja državnih potpora te hitnim ukidanjem prilagođenih poreznih rješenja kao što su porezni odbitak na račun rasta poduzeća ili porezni mehanizmi koji se primjenjuju na višak dobiti. Nadalje, uspostavljanje fiskalne unije preduvjet je za jačanje jedinstvenog tržišta i nametanje veće fiskalne discipline.

Ovdje je važno spomenuti rad posebnih odbora TAXE i TAXE II, čiji su napori da istraže prakse odluka o porezima koje su donijele države članice i razmotre načine za borbu protiv nepoštenih poreznih konkurencije i utaje poreza u EU-u bili potpuno usklađeni s radom Komisije. Odbori TAXE aktivno su se borili protiv utaje poreza i porezne prijevare i došli do dalekosežnih otkrića i preporuka za ponovno uspostavljanje porezne pravde. Komisija je Parlamentu bila ključan partner u ovom radu, a za postizanje daljnjih pozitivnih rezultata potrebna je aktivna suradnja Komisije i Europskog parlamenta i u pitanjima tržišnog natjecanja i u poreznim pitanjima.

Politika tržišnog natjecanja također značajno doprinosi trenutačnim ključnim političkim prioritetima EU-a te jača jedinstveno tržište, ponajprije jedinstveno digitalno tržište i energetska uniju.

Budući da bi jedinstveno digitalno tržište moglo stvoriti stotine tisuća novih radnih mjesta i godišnje našem gospodarstvu donijeti 415 milijardi EUR, od država članica se očekuje da prevladaju prepreke kao što su problemi s pristupom širokopojasnom internetu ili s infrastrukturom. Države članice moraju se pobrinuti da ne postoje internetske prepreke za europske građane i poduzeća, posebice MSP-ove i novoosnovana poduzeća, koje bi ih spriječile da u potpunosti iskoriste prednosti internetskih usluga i digitalnih tehnologija.

Slično tome, nacionalni regulatori moraju pronaći rješenja kako se ne bi ugrozile internetske platforme i inovativna poduzeća koja spadaju u kategoriju ekonomije dijeljenja i koja imaju mogućnost pružiti stotine tisuća radnih mjesta i cjenovno pristupačne usluge klijentima. Umjesto djelomične ili potpune zabrane internetskih platformi (kao što je bio slučaj s američkim internetskim poduzećem za prijevoz Uber u Belgiji, Njemačkoj, Mađarskoj i Nizozemskoj) države članice trebale bi slijediti postojeće pozitivne primjere i razmotriti koji su im regulatorni mehanizmi na raspolaganju.

Nadalje, Komisija bi trebala nastaviti s istragama protiv praksi kojima se narušava tržišno natjecanje u digitalnom i internetskom sektoru te značajno ubrzati sve tekuće postupke vezane uz pitanja zaštite tržišnog natjecanja i oporezivanja kako bi za MSP-ove i novoosnovana digitalna poduzeća uspostavila uravnoteženije i poštenije tržišno natjecanje na tržištu koje je često obilježeno multinacionalnim tehnološkim divovima.

Izvjestitelj poziva Komisiju da očuva tržišno natjecanje u sektoru telekomunikacija i da posebnu pažnju posveti dodjeli pojasa radiofrekvencijskog spektra s ciljem poticanja pristupačnih cijena i izbora usluga potrošačima. Reguliranje skupih poziva unutar EU-a uklopilo bi se u taj koncept kao sljedeći nužni korak nakon ukidanja naknada za roaming unutar EU-a.

Energetska unija, još jedan prioritetni projekt EU-a, također ovisi o sposobnosti Komisije da osigura poštene uvjete tržišnog natjecanja kako bi se mogla osigurati cjenovna pristupačnost i održivost te postići energetska i ekološka ciljevi Unije za 2020. Stoga mora postojati strogi nadzor nad nepravilnostima s davanjem državnih potpora i javnom nabavom povezanim s ulaganjem u energiju i zaštitu okoliša (kao što je kontroverzni projekt proširenja mađarske nuklearne elektrane Paks) te ih je potrebno pomno istražiti.

Općenito, naponi Komisije da spriječi i ispravi ponašanje kojim se narušava tržišno natjecanje dobrodošli su. Nedavno ažurirana pravila o državnim potporama rezultat su tih napora. Međutim, potrebno je podsjetiti države članice da su cilj tih napora prilagođenije mjere pomoći za gospodarski rast, stvaranje kvalitetnih radnih mjesta i socijalnu koheziju. Također je potrebno napomenuti da privremene državne potpore, usprkos tome što su ranije bile potrebne financijskom sektoru, sada treba brzo smanjiti ili potpuno ukinuti kako bi se omogućilo dovršavanje bankovne unije. Stoga je potrebno da Komisija razjasni pravila i postupke koji se primjenjuju na državne potpore u financijskom sektoru.

Naposljetku, tekuće istrage koje izazivaju veliku pozornost medija i izrečene kazne odraz su učinkovitosti rada Komisije. Međutim, kako bi se spriječilo ponašanje kojim se narušava tržišno natjecanje te kršenje zakonodavstva o tržišnom natjecanju, nacionalna tijela nadležna za tržišno natjecanje moraju imati veću ulogu. Stoga je ključno da nacionalna tijela nadležna za tržišno natjecanje s većim stupnjem neovisnosti imaju potrebna sredstva i instrumente za učinkovitu provedbu pravila EU-a.

Nažalost, unatoč opipljivim rezultatima europski potrošači i porezni obveznici i dalje su ozbiljno zahvaćeni praksama kojima se narušava tržišno natjecanje i u privatnom i u javnom sektoru. Te prakse imaju izravan nepovoljan učinak na razine inovacija te istodobno podrivaju povjerenje u Uniju i jedinstveno tržište. Nakon što je Ujedinjena Kraljevina na referendumu odlučila napustiti Europsku uniju, naš je posao ojačati povjerenje europskih građana, poduzeća i ulagača u jedinstveno tržište, a poštovanje načela poštenog tržišnog natjecanja jedan je od ključnih načina za postizanje tog cilja. No kako bi se to dogodilo potrebno je nastaviti i dodatno poboljšati usku suradnju s Komisijom, neovisnim nacionalnim tijelima nadležnima za tržišno natjecanje i Parlamentom.

10.11.2016

MIŠLJENJE ODBORA ZA MEĐUNARODNU TRGOVINU

upućeno Odboru za ekonomsku i monetarnu politiku

o godišnjem izvješću o politici tržišnog natjecanja EU-a
(2016/2100(INI))

Izvjestitelj za mišljenje: Adam Szejnfeld

PRIJEDLOZI

Odbor za međunarodnu trgovinu poziva Odbor za ekonomsku i monetarnu politiku da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

1. ističe da pošteno tržišno natjecanje u područjima trgovine, usluga i ulaganja ima pozitivan učinak na socijalni i gospodarski razvoj za EU i trgovinske partnere EU-a; poziva Komisiju i Vijeće da brzo nastave s radom na modernizaciji instrumenata trgovinske zaštite koji su potrebni kako bi se zajamčilo pošteno tržišno natjecanje na tržištu Unije te smatra da bi se trgovinskim sporazumima sustavno trebali rješavati problemi nepoštene trgovinske prakse trećih zemalja;
2. poziva Komisiju da surađuje s trgovinskim partnerima kako bi osigurala da njihova tržišta budu otvorenija poduzećima iz EU-a, pogotovo u području energije, prometa, telekomunikacija, javne nabave i usluga, uključujući usluge pružene u okviru obavljanja reguliranih profesija;
3. poziva Komisiju da u sve trgovinske sporazume uključi ambiciozne odredbe o tržišnom natjecanju te da provodi učinkovit nadzor kako bi utvrdila primjenjuju li strane sporazuma pravilno elemente tih odredbi koji se odnose na sva pravila, uključujući odredbe o državnim potporama, te u odnosu na sve gospodarske subjekte;
4. naglašava da učinkovito provođenje politike tržišnog natjecanja EU-a zahtijeva suradnju s tijelima nadležnima za tržišno natjecanje u zemljama izvan EU-a, posebno u gospodarstvima u usponu;
5. naglašava važnost podržavanja zemalja u razvoju u njihovim naporima da u praksi promiču i provode pravila tržišnog natjecanja;
6. pozdravlja aktivno sudjelovanje Komisije u multilateralnim organizacijama za tržišno natjecanje kao što su Međunarodna mreža za tržišno natjecanje, Organizacija za

gospodarsku suradnju i razvoj, Konferencija UN-a o trgovini i razvoju i Svjetska trgovinska organizacija (WTO); ističe da globalna suradnja u području provedbe pravila tržišnog natjecanja pomaže da se riješe nedosljednosti i poboljšaju ishodi provedbe te da poduzećima pomaže u smanjenju troškova usklađivanja;

7. poziva Komisiju da podrži napore za uspostavljanje sveobuhvatne baze podataka prilagođene korisnicima u kojoj će se nalaziti odredbe o tržišnom natjecanju prikupljene iz sporazuma o slobodnoj trgovini i kojim bi moglo upravljati Tajništvo WTO-a;
8. pozdravlja napredak u smanjivanju izvoznih subvencija postignut na Ministarskoj konferenciji WTO-a u Nairobiju kako bi se zajamčilo nenarušeno odvijanje tržišnog natjecanja na međunarodnim poljoprivrednim tržištima; u tom kontekstu ističe osjetljivost poljoprivrednog sektora te potrebu da se poduzmu jasne i učinkovite mjere, između ostalog u okviru sporazuma WTO-a, što će dozvoliti europskim proizvođačima da ostanu konkurentni na međunarodnim tržištima;
9. ponavlja da je ravnopravan pristup prirodnim resursima, uključujući energente, presudan za pošteno i ravnopravno natjecanje na svjetskom tržištu te poziva Komisiju da u trgovinske sporazume uključi odredbe kojima se poboljšava pristup takvim resursima, uključujući odredbe o praksama poduzeća u državnom vlasništvu kojima se narušava tržišno natjecanje te o nediskriminaciji i tranzitu.

**REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA
U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE**

Datum usvajanja	10.11.2016
Rezultat konačnog glasovanja	+: 31 -: 5 0: 1
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Laima Liucija Andrikienė, Maria Arena, Tiziana Beghin, David Borrelli, David Campbell Bannerman, Daniel Caspary, Salvatore Cicu, Santiago Fisas Aixelà, Christofer Fjellner, Karoline Graswander-Hainz, Ska Keller, Jude Kirton-Darling, Bernd Lange, David Martin, Anne-Marie Mineur, Sorin Moisă, Alessia Maria Mosca, Franz Obermayr, Artis Pabriks, Franck Proust, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Marietje Schaake, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Joachim Starbatty, Adam Szejnfeld, Hannu Takkula, Iuliu Winkler, Jan Zahradil
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Klaus Buchner, Nicola Danti, Syed Kamall, Frédérique Ries, Fernando Ruas, Jarosław Wałęsa
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 200. st. 2.	Philippe Loiseau

29.11.2016

MIŠLJENJE ODBORA ZA UNUTARNJE TRŽIŠTE I ZAŠTITU POTROŠAČA

upućen Odboru za ekonomsku i monetarnu politiku

o godišnjem izvješću o politici tržišnog natjecanja EU-a
(2016/2100(INI))

Izvjestitelj za mišljenje: Andreas Schwab

PRIJEDLOZI

Odbor za unutarnje tržište i zaštitu potrošača poziva Odbor za ekonomsku i monetarnu politiku da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

1. ističe da je politika tržišnog natjecanja važan element unutarnjeg tržišta, kao što je navedeno u Ugovoru; ponavlja da je za jačanje održivog rasta, zapošljavanja i inovacija u EU-u potrebno konkurentno i potpuno funkcionalno jedinstveno tržište i da su naponi u cilju očuvanja poštenog tržišnog natjecanja u EU-u u cjelini u interesu potrošača, *start-up* poduzeća i malih i srednjih poduzeća; smatra da se provedba zakonodavstva EU-a ne bi smjela slabiti korištenjem EU Pilota umjesto službenog postupka zbog povrede te da je potrebno nastojati očuvati tržišno natjecanje;
2. smatra da se neovisnost Komisije u pogledu donošenja odluka o tržišnom natjecanju na jedinstvenom tržištu i dioba ovlasti među institucijama EU-a moraju u potpunosti poštovati; naglašava da bi se odluke trebale temeljiti na činjeničnim okolnostima slučaja te da bi se u njihovu donošenju trebalo voditi ciljevima politike tržišnog natjecanja EU-a;
3. potiče Komisiju da svoje napore za osiguravanje poštenog tržišnog natjecanja ne ulaže isključivo u istaknute slučajeve protiv poznatih velikih trgovačkih društava; podsjeća Komisiju da je osiguravanje poštenog tržišnog natjecanja važno i za mala i srednja poduzeća;
4. ističe da se primjenom prava EU-a u području tržišnog natjecanja i radom tijela nadležnih za tržišno natjecanje moraju osigurati jednaki uvjeti za poduzeća i izbor za potrošače na jedinstvenom digitalnom tržištu; pozdravlja to što Komisija istražuje određene prakse kojima se narušava tržišno natjecanje, a kojima se koristi niz poduzeća; poziva Komisiju da održi raspravu o tome u kojoj je mjeri tradicionalno razmišljanje u vezi s pravom u području tržišnog natjecanja primjenjivo na posebne uvjete i nove izazove u digitalnom

gospodarstvu te ju poziva da provodi politiku aktivne, učinkovite i ubrzane provedbe pravila tržišnog natjecanja u cilju borbe protiv zlouporabe dominantnog položaja čime bi se poticale inovacije i inovativni poslovni modeli, kao i omogućilo potrošačima u EU-u da iskoriste sve prilike koje istinsko jedinstveno digitalno tržište može ponuditi; potiče Komisiju da zaključi te dugotrajne ključne postupke što je prije moguće;

5. poziva na jačanje slobode izbora za potrošače; smatra da pravo na prenosivost podataka koje je utvrđeno u Općoj uredbi o zaštiti podataka predstavlja dobar pristup jačanju potrošačkih prava i tržišnog natjecanja; ističe da je potrebno proučiti kako bi se mogla ojačati interoperabilnost među digitalnim mrežama uz pomoć otvorenih standarda i sučelja;
6. poziva na aktivno praćenje svih potencijalnih problema povezanih s tržišnim natjecanjem koji se odnose na neopravdano uskraćivanje pristupa na temelju lokacije i druga ograničenja u području internetske prodaje; izražava žaljenje zbog toga što se e-trgovina uglavnom odvija na nacionalnoj razini i zbog toga što istinsko unutarnje tržište bez nacionalnih prepreka u tom sektoru ne postoji; pozdravlja činjenicu da je u tijeku istraga u sektoru e-trgovine, koju bi trebalo temeljito provesti i brzo privesti kraju te koja bi mogla dati koristan doprinos za druge aktivnosti u okviru strategije jedinstvenog digitalnog tržišta i za prekograničnu trgovinu; potiče Komisiju da stvori poslovno okruženje u kojem se osigurava razvoj inovativnih ideja;
7. poziva Komisiju da ispita i ispravi situaciju u kojoj se nalaze neovisni trgovci na malo, kojima je propisima o tržišnom natjecanju dopuštena međusobna suradnja u okviru njihovih tradicionalnih trgovina, ali ih se optužuje za nepošteno tržišno natjecanje ako zajednički sudjeluju u uslugama e-trgovine;
8. napominje da internetske platforme milijunima poduzeća, uključujući brojna europska mala i srednja poduzeća, omogućuju da iskoriste prednosti e-trgovine; smatra da je potrebno osigurati usporediva pravila za usporedive digitalne usluge kako bi se ostvarili pošteni uvjeti tržišnog natjecanja; smatra da se u pogledu novih poslovnih modela koje predstavljaju platforme i posrednici u ekonomiji dijeljenja postavljaju pitanja na koje treba hitno odgovoriti, a koja se između ostalog odnose na primjenu prava EU-a i nacionalnih prava, odnose B2B, jamčenje plaćanja primjenjivih poreza i priznavanje radnih prava; poziva stoga Komisiju i države članice da se posvete rješavanju tih problema;
9. smatra da bi Komisija trebala istražiti prakse koje države članice te regionalne i lokalne vlasti primjenjuju na posrednike u ekonomiji dijeljenja, a kojima se narušava tržišno natjecanje; naglašava da bi pozornost posebno trebalo usmjeriti na preveliko regulatorno opterećenje, nerazmjernu primjenu postojećih pravila na neusporedive poslovne modele te na zakonitost izravnih zabrana;
10. ponavlja da je potrebna pravovremena i pravilna provedba Direktive 2014/104/EU o postupcima za naknadu štete prema nacionalnom pravu za kršenje pravila tržišnog natjecanja u državama članicama; izražava duboko žaljenje zbog spore provedbe navedene Direktive u nacionalnim zakonodavstvima te zbog toga što mnoge države članice nisu ni donijele zakonodavni prijedlog za njezinu provedbu; stoga vrlo snažno potiče Komisiju da pažljivo prati provedbu Direktive, da s državama članicama riješi taj problem i da podnosi godišnja izvješća o poduzetim mjerama u okviru područja primjene te Direktive; ističe da je za ostvarivanje ciljeva politike EU-a o tržišnom natjecanju ključan pristup pravosuđu,

koji može podrazumijevati dostupnost kolektivne pravne zaštite;

11. pozdravlja stajališta Komisije o tome da je potrebno više instrumenata za jačanje napora koji se ulažu u svrhu ostvarivanja poštenog tržišnog natjecanja; sa zanimanjem iščekuje prijedlog Komisije o inicijativi ECN+ i poziva na potpuno uključivanje Parlamenta u okviru redovnog zakonodavnog postupka; smatra da su za funkcioniranje jedinstvenog tržišta od presudne važnosti učinkoviti alati za borbu protiv narušavanja tržišnog natjecanja i da se mora stvoriti okruženje u kojem se potrošači i poduzeća mogu pouzdati u dosljednu provedbu pravila EU-a u području tržišnog natjecanja u cijeloj Uniji; naglašava da bi se pravo EU-a trebalo jednako provoditi u svim državama članicama; smatra da su minimalni standardi na europskoj razini osobito potrebni u kontekstu programa ublažavanja kazni, sankcija i neovisnosti nacionalnih tijela nadležnih za tržišno natjecanje; upućuje na mogućnost da Komisija uspostavi istražne instrumente koji bi joj omogućili da, neovisno o informacijama koje pružaju države članice, istraži potencijalno nezakonite državne potpore;
12. naglašava da je porezna usklađenost jedan od ključnih elemenata kada je riječ o konkurentnosti na jedinstvenom tržištu te ponavlja da svi sudionici na tržištu trebaju pošteno plaćati porez; pozdravlja Komisijine temeljite istrage praksi kojima se narušava tržišno natjecanje, kao što su selektivne porezne olakšice ili porezne odluke kojima se dozvoljava zadržavanje prekomjerne dobiti u određenim državama članicama, a koje su možebitno nezakonite s obzirom na pravila EU-a o državnim potporama, te pozdravlja nedavne odluke koje je Komisija donijela o državnim potporama; ističe, međutim, da te odluke nisu bile usmjerene protiv samih poduzeća, već protiv uvjeta koje su ponudile države članice, a koji navodno nisu sukladni s pravilima EU-a o državnim potporama; poziva Komisiju da vodi računa o tome i da poduzme iste mjere kada je riječ o sličnim slučajevima;
13. poziva Komisiju da se pobrine za to da se pravila EU-a o javnoj nabavi pravovremeno provedu, posebice u pogledu razvoja e-nabave i novih odredbi kojima se potiče podjela ugovora na grupe, što je nužno za poticanje inovacija i konkurentnosti te za podupiranje malih i srednjih poduzeća na tržištima nabave;
14. poziva Komisiju da preko normizacije spriječi stvaranje monopola ili zatvorenih vrijednosnih lanaca; smatra da je potrebno uvesti žalbeni postupak kako bi se revidirale norme za koje postoji opasnost da će utjecati na konkurentnost;
15. izražava zabrinutost zbog razine koncentracije u nekim sektorima, kao što su kemijski sektor, u svjetlu nedavnih spajanja; traži od Komisije da pojasni kako omogućava ulazak na tržište, posebice za *start-up* poduzeća; traži od Komisije da prouči treba li tržišnu moć poduzeća koja proizlazi iz informacija i podataka, te iz rukovanja takvim informacijama i podacima, kao i broj korisnika, uzeti u obzir kao kriterij ispitivanja za nadzor spajanja; poziva da se prouči može li objedinjavanje podataka i informacija, osobito o potrošačima, rezultirati narušavanjem tržišnog natjecanja;
16. smatra da je konkurentnost u telekomunikacijskom sektoru ključna za poticanje inovacija i ulaganja u mreže, kao i za pružanje izbora usluga za potrošače; smatra da je širenje širokopolasne mreže ključno za dovršenje jedinstvenog digitalnog tržišta; s tim u vezi pozdravlja činjenicu da će Komisija pri primjeni Smjernica u vezi s državnim potporama za širokopolasne mreže uzeti u obzir strateške ciljeve u području povezivosti, kako je

utvrđeno u paketu mjera za telekomunikacije;

17. napominje da se u najnovijem izvješću Europskog revizorskog suda o neusklađenosti s pravilima o državnim potporama u kohezijskoj politici govori o znatnoj razini neusklađenosti te poziva na to da se provede niz preporuka; izražava zabrinutost zbog tih zaključaka jer takva situacija narušava dobro funkcioniranje unutarnjeg tržišta te stoga poziva Komisiju da uzme u obzir preporuke Revizorskog suda i da uloži veće napore kako bi se izbjegli daljnji nedostaci;
18. u tom kontekstu apelira na Komisiju da osigura pravilnu provedbu Uredbe o općem skupnom izuzeću (GBER) br. 651/2014, koja je stupila na snagu u srpnju 2014.; pozdravlja aktualnu reviziju Uredbe o općem skupnom izuzeću; podsjeća da postoji pravna nesigurnost u vezi s pitanjem je li dodjela javnog financiranja turističkim organizacijama u sadašnjem obliku u skladu s pravilima EU-a o državnim potporama; poziva Komisiju da pruži smjernice o primjeni državnih potpora za države članice za potporu turizmu kao važnom gospodarskom čimbeniku na unutarnjem tržištu; stoga ističe da je potrebno uvesti novo odstupanje od Opće uredbe o skupnom izuzeću;
19. podržava protukartelske mjere koje provodi Komisija kao što su nedavne mjere u maloprodajnom prehrambenom sektoru i sektoru optičkih diskovnih pogona čiji je cilj jamčenje poštenih cijena za potrošače;
20. ističe da se u okviru jedinstvenog tržišta potrošačima prodaju proizvodi čiji se sastav razlikuje od pošiljke do pošiljke iako su proizvodi iste robne marke i u istom pakiranju; poziva Komisiju da utvrdi ima li takva praksa negativne posljedice za lokalne proizvođače, posebno mala i srednja poduzeća, te dolazi li tako do diskriminacije potrošača zbog stavljanja na tržište proizvoda lošije kvalitete;
21. napominje da je u svojoj Rezoluciji o godišnjem izvješću o politici tržišnog natjecanja za 2014. Parlament pozvao Komisiju da pažljivo nadzire saveze između glavnih distributera u Europi te pozdravlja to što je Komisija izrazila spremnost na raspravu o posljedicama takvih saveza za proizvođače i potrošače u okviru Europske mreže za tržišno natjecanje;
22. pozdravlja korake koje su Komisija i Parlament dosad poduzeli u sklopu borbe protiv nepoštenih trgovinskih praksi u lancu opskrbe hranom; prima na znanje da Komisija trenutačno provodi analizu čiji je cilj utvrditi mogu li se zbog marki distributera stvoriti prednosti kojima se narušava tržišno natjecanje na tržištu te poziva Komisiju da obavijesti Parlament o rezultatima te istrage; smatra da put kojim bismo trebali krenuti uključuje mogućnost uspostave okvira na razini EU-a kojim se utvrđuju opća načela te se uzimaju u obzir najbolje prakse i dobrovoljni programi, kao što je Inicijativa o lancu opskrbe;
23. poziva Komisiju da u okviru svoje politike tržišnog natjecanja dozvoli određene oblike suradnje između neovisnih dobavljača hrane kako bi se izbjegle i suzbile bilo kakve nepoštene trgovinske prakse koje bi mogli primjenjivati supermarketi.

REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanje	29.11.2016
Rezultat konačnog glasanja	+: 29 -: 2 0: 3
Zastupnici nazočni na konačnom glasanju	Dita Charanzová, Carlos Coelho, Anna Maria Corazza Bildt, Daniel Dalton, Dennis de Jong, Pascal Durand, Vicky Ford, Ildikó Gáll-Pelcz, Evelyne Gebhardt, Maria Grapini, Sergio Gutiérrez Prieto, Robert Jarosław Iwaszkiewicz, Liisa Jaakonsaari, Morten Løkkegaard, Marlene Mizzi, Jiří Pospíšil, Virginie Rozière, Christel Schaldemose, Olga Sehnalová, Igor Šoltes, Ivan Štefanec, Mylène Troszczynski, Mihai Țurcanu, Marco Zullo
Zamjenici nazočni na konačnom glasanju	Lucy Anderson, Anna Hedh, Kaja Kallas, Roberta Metsola, Dariusz Rosati, Adam Szejnfeld, Marc Tarabella, Theodoros Zagorakis
Zamjenici nazočni na konačnom glasanju prema čl. 200. st. 2.	Bill Etheridge, Andrey Kovatchev

MIŠLJENJE ODBORA ZA PROMET I TURIZAM

upućeno Odboru za ekonomsku i monetarnu politiku

o godišnjem izvješću o politici tržišnog natjecanja EU-a
(2016/2100(INI))

Izvjestiteljica za mišljenje: Jacqueline Foster

PRIJEDLOZI

Odbor za promet i turizam poziva Odbor za ekonomsku i monetarnu politiku da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

1. poziva Komisiju i države članice da pokažu snažniju političku volju za daljnjim produbljenjem i jačanjem jedinstvenog tržišta prometa te za uspostavom jednakih uvjeta za sve kako bi se zajamčilo otvoreno i pošteno tržišno natjecanje između javnih i privatnih subjekata u prometnom, poštanskom i turističkom sektoru, pri čemu treba poštovati druge politike, ciljeve i načela EU-a, uključujući socijalnu dimenziju, što je važno za neometano funkcioniranje unutarnjeg tržišta prometa;
2. ističe važnost koju povezanost i prometne infrastrukture imaju za preživljavanje, gospodarski razvoj i pružanje javnih i privatnih usluga u regionalnim i udaljenim područjima;
3. stoga se nada da će uspostava globalne mreže TEN-T biti dovršena;
4. ističe da potreba da se prava radnika u prometnom sektoru djelotvornije zaštite od zlouporabe ne bi trebala biti izgovor za ograničenje slobodnog tržišnog natjecanja među subjektima iz različitih država članica; poziva Komisiju da poštuje načela proporcionalnosti i supsidijarnosti prilikom sastavljanja zakona koji će imati znatan utjecaj na funkcioniranje jedinstvenog prometnog tržišta;
5. prima na znanje izazove s kojima su zbog nastajanja jedinstvenog digitalnog tržišta suočeni poštanski operatori; ističe da uspjeh tog ambicioznog projekta, posebno u području trgovine na internetu, u velikoj mjeri ovisi o obliku koji će poprimiti tržište poštanskih usluga isporuke pošiljki; ističe potrebu da se zajamče poštenu i ujednačeni uvjeti prekograničnog tržišnog natjecanja za privatne subjekte i javne operatore koji pružaju komercijalne usluge;

6. naglašava da svaka politika tržišnog natjecanja treba poštovati socijalna prava svih operatora u dotičnim sektorima;
7. naglašava činjenicu da države članice često loše provode zakonodavstvo EU-a u području prometa i da ne poštuju načela iz Ugovora, posebno ako središnja vlast ima monopol nad upravljanjem prometnim sektorom; poziva Komisiju i države članice da pravilno provode i izvršavaju postojeće zakonodavstvo EU-a, što je ključno za pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta, kako bi se ostvarila dodatna korist za poduzeća i industriju, potrošače, socijalne uvjete radnika i okoliš;
8. ističe važnost uklanjanja fizičkih, tehničkih i regulatornih prepreka između država članica kako bi se spriječila fragmentiranost jedinstvenog tržišta i potakla prekogranična mobilnost i teritorijalna suradnja te kako bi se na taj način potaklo tržišno natjecanje;
9. skreće pozornost Komisiji na neizravne prepreke tržišnom natjecanju koje proizlaze iz razlika u pravilima o oporezivanju, sigurnosti, razlika u razdobljima vožnje i odmora, homologaciji i putničkim pravima;
10. pozdravlja napredak postignut u području digitalnih tehnologija u prometnom i turističkom sektoru, zahvaljujući kojima se promiče tržišno natjecanje, otvaraju radna mjesta, olakšava pristup MSP-ova većim tržištima te se ostvaruju konkretne koristi za potrošače; ističe da će digitalizacija i dobrodošao razvoj ekonomije suradnje uzrokovati znatne promjene u operativnom okruženju tih sektora i da je potreban primjeren i jasan pravni okvir kako bi se iskoristile prednosti procesa digitalizacije;
11. ističe da subjekti koji djeluju na osnovi novih poslovnih modela pozitivno utječu na tržište EU-a u području prometa i turizma, posebno time što usluge postaju pristupačnije i kvalitetnije;
12. pozdravlja namjeru Komisije da sklopi vanjske sporazume o zračnom prometu s nekoliko ključnih zemalja i regija u svijetu; smatra da će se tako ne samo poboljšati pristup tržištu, već i otvoriti nove poslovne prilike za europski zrakoplovni sektor s vodećom pozicijom u svijetu, otvoriti visokokvalitetna radna mjesta, očuvati strogi standardi sigurnosti, uzeti u obzir prava radnika u tom sektoru i ostvariti korist za potrošače; ističe da Parlament ima važnu ulogu u tim pregovorima;
13. poziva Komisiju da u okviru pregovora o vanjskim sporazumima o zračnom prometu uvrsti klauzulu o poštenom tržišnom natjecanju kako bi se zajamčili jednaki uvjeti za sve;
14. potiče Komisiju da promiče usklađenost, uključujući u vezi sa subvencijama EU-a, između onih zračnih luka koje su geografski blizu jedna drugoj, ali na različitim stranama nacionalnih granica;
15. smatra da je u okviru lučkih usluga potrebno uspostaviti sve otvoreniji, konkurentniji i transparentniji regulatorni okvir za javne luke u Europi, pri čemu treba stvoriti dodatne prilike za zapošljavanje;
16. vjeruje da potrošači mogu imati koristi od veće konkurencije nastale postupnim otvaranjem europskog tržišta cestovnog prijevoza tereta, ali oštro osuđuje činjenicu da određene mjere koje se primjenjuju u nekim državama članicama ugrožavaju cjelovitost

jedinstvenog tržišta u tom području; podržava stav Komisije kada je riječ o suočavanju s tim mjerama;

17. nada se da to otvaranje tržišta prijevoza tereta neće biti dodatni uzrok socijalnog dampinga te također žali zbog pojave fiktivnih poduzeća;
18. nadalje, žali zbog toga što se u politici EU-a pitanju manjih kombija nije pristupilo na odgovarajući način usprkos tome što se sve više koriste za izbjegavanje pravilne primjene zakonodavstva o zapošljavanju, sigurnosti i zaštiti okoliša;
19. poziva Komisiju da pomno prati trendove oligopolističkog dampinga cijena, posebno u zrakoplovstvu i sektoru autobusnog prijevoza na dugim relacijama, te inzistira na ispravnoj primjeni prava EU-a i na poštenim i jednakim uvjetima tržišnog natjecanja u intermodalnom prijevozu;
20. poziva na brzo zaključenje pregovora o četvrtom željezničkom paketu i smatra da bi se time željeznički prijevoz putnika time trebao dodatno otvoriti za konkurenciju i da bi se trebala poboljšati učinkovitost željezničkog sektora, jamčeći pritom kvalitetu i kontinuitet obveza javnih usluga;
21. pozdravlja donošenje tehničkog stupa četvrtog željezničkog paketa i smatra da će se time povećati sigurnost željeznica i istovremeno ukloniti tehničke prepreke tržišnom natjecanju zahvaljujući interoperabilnosti;
22. ističe važnost turizma kao ključnog pokretača gospodarskog rasta i otvaranja radnih mjesta te poziva Komisiju da zauzme proaktivan pristup promicanju konkurentnosti europskog turističkog sektora i uspostavi pogodnog okruženja za njegov rast i razvoj;
23. podsjeća da su poštanske usluge, a posebno prekogranična dostava paketa, od temeljne važnosti za razvoj sektora e-trgovine širom EU-a; pozdravlja protumonopolnu istragu Komisije u području sektora e-trgovine i potiče je da i dalje prati razvoj poštanskog tržišta i tržišta dostave paketa;
24. naglašava da je potrebno financirati projekte održivog, pristupačnog, sigurnog prometa koji mogu doprinijeti boljem funkcioniranju cijelog europskog prometnog sustava;
25. poziva na upotrebu sredstava EU-a, poput Instrumenta za povezivanje Europe, Kohezijskog fonda, Europskog fonda za regionalni razvoj i Obzora 2020., u cilju razvoja europske prometne infrastrukture i povećanja broja i kvalitete usluga;
26. poziva države članice da posvete dovoljno pozornosti dovršavanju prekograničnih infrastrukturnih projekata i da svoje najvažnije prometne planove koordiniraju sa susjednim državama članicama;
27. smatra da je važno u potpunosti iskoristiti inovativne financijske instrumente, poput Europskog fonda za strateška ulaganja, koji su pogodni za financiranje projekata u sektoru prometa s ciljem poticanja rasta i konkurentnosti; međutim naglašava da sredstva namijenjena za jamstveni fond EFSU-a ne mogu biti na štetu Instrumenta za povezivanje Europe i Obzora 2020., ključnih instrumenata za razvoj zajedničkog tržišta u prometnom sektoru;

28. ističe da bi potpuno otvaranje tržišta željezničkog prometa moglo imati niz pozitivnih posljedica za operatore i putnike iz svih država članica; međutim napominje da je u okviru tog postupka potrebno uzeti u obzir različite stupnjeve razvoja željezničke infrastrukture u državama članicama; ističe potrebu da se u idućem višegodišnjem financijskom okviru zadrže trenutačne razine ulaganja za uklanjanje razlika u željezničkoj infrastrukturi.

**REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA
U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE**

Datum usvajanja	10.11.2016
Rezultat konačnog glasovanja	+: 29 -: 10 0: 0
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Daniela Aiuto, Lucy Anderson, Marie-Christine Arnautu, Georges Bach, Izaskun Bilbao Barandica, Deirdre Clune, Michael Cramer, Luis de Grandes Pascual, Andor Deli, Karima Delli, Isabella De Monte, Ismail Ertug, Jacqueline Foster, Bruno Gollnisch, Merja Kyllönen, Miltiadis Kyrkos, Peter Lundgren, Cláudia Monteiro de Aguiar, Renaud Muselier, Jens Nilsson, Markus Pieper, Salvatore Domenico Pogliese, Gabriele Preuß, Dominique Riquet, Massimiliano Salini, David-Maria Sassoli, Claudia Schmidt, Jill Seymour, Claudia Țapardel, Pavel Telička, István Ujhelyi, Wim van de Camp, Roberts Zīle, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Maria Grapini, Ramona Nicole Mănescu, Matthijs van Miltenburg
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 200. st. 2.	Virginie Rozière

29.11.2016

MIŠLJENJE ODBORA ZA POLJOPRIVREDU I RURALNI RAZVOJ

upućeno Odboru za ekonomsku i monetarnu politiku

o godišnjem izvješću o europskoj politici tržišnog natjecanja
(2016/2100(INI))

Izvjestitelj za mišljenje: Michel Dantin

PRIJEDLOZI

Odbor za poljoprivredu i ruralni razvoj poziva Odbor za ekonomsku i monetarnu politiku da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uključi sljedeće prijedloge:

- uzimajući u obzir članke 39. i 42. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU)¹,
 - uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007^{2,3},
 - uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1218/2010 Komisije od 14. prosinca 2010. o primjeni članka 101. stavka 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na određene kategorije sporazuma o specijalizaciji^{4,5},
- A. budući da se člankom 42. UFEU-a sektoru poljoprivrede odobrava poseban status kada je riječ o primjeni zakonodavstva o tržišnom natjecanju;
- B. budući da se u članku 39. stavku 1. točki (b) UFEU-a mogućnost osiguravanja primjerenog životnog standarda poljoprivrednog stanovništva, osobito povećanjem osobne zarade osoba koje se bave poljoprivredom, postavlja kao jedan od ciljeva zajedničke poljoprivredne politike;
- C. budući se poljoprivredni sektor EU-a sastoji uglavnom od malih obiteljskih farmi koje su

¹ Ovo upućivanje treba unijeti kao odobrenje u prijedlog rezolucije ako je prihvati nadležni odbor.

² Ovo upućivanje treba unijeti kao odobrenje u prijedlog rezolucije ako je prihvati nadležni odbor.

³ SL L 347, 20.12.2013., str. 671.

⁴ Ovo upućivanje treba unijeti kao odobrenje u prijedlog rezolucije ako je prihvati nadležni odbor.

⁵ SL L 335, 18.12.2010., str. 43.

vrlo neotporne na poremećaje i promjene na tržištu; budući da je poljoprivredni sektor obilježen nefleksibilnošću u upravljanju opskrbom zbog duljine proizvodnih ciklusa, čime se oslabljuje strukturni položaj poljoprivrednika u lancu opskrbe hranom;

- D. budući da na poljoprivrednim tržištima vlada sve veća volatilnost poljoprivrednih cijena te da ta tržišta prolaze kroz dosad neviđenu krizu, prije svega u sektoru mljekarstva, koju podcrtava nepovoljan položaj poljoprivrednika u lancu opskrbe hranom;
- E. budući da položaj poljoprivrednika unutar lanca opskrbe hranom sve češće određuje koliki će im biti prihod i da su zemlje u kojima je sektor poljoprivrede bolje organiziran najmanje pogođene poljoprivrednom krizom;
- F. budući da se suradnjom poljoprivrednika želi ojačati njihova pregovaračka pozicija i da im ta suradnja dozvoljava da dobiju veći udio u dodanoj vrijednosti svojih proizvoda, a ona doprinosi i povećanju konkurentnosti, vidljivosti i zaštite poljoprivrednika te im isto tako pomaže u ispunjavanju sve većih zahtjeva društva;
- G. budući da se posljednjom reformom zajedničke poljoprivredne politike nastojalo ojačati položaj poljoprivrednika u lancu opskrbe hranom uvođenjem niza odstupanja i izuzeća iz članka 101. UFEU-a; budući da je Parlament tijekom posljednje reforme zajedničke poljoprivredne politike iznio inovativne i ambiciozne prijedloge za prilagodbu zakonodavstva o tržišnom natjecanju poljoprivrednim tržištima;
- H. budući da jasno, usklađeno i funkcionalno regulatorno okruženje može, kada se govori o prilagodbi politike tržišnog natjecanja posebnostima poljoprivrede, doprinijeti jačanju položaja poljoprivrednika u lancu opskrbe hranom tako što će dozvoliti rješavanje problema neravnoteže gospodarske snage među operatorima, povećati tržišnu učinkovitost te zajamčiti pravnu sigurnost i jednake uvjete tržišnog natjecanja za sve sudionike na jedinstvenom tržištu;
- I. budući da je teško predvidjeti oblik, silinu i vremenski raspored ekonomskih opasnosti te da je potrebno da tržišno orijentirana zajednička poljoprivredna politika pruži podršku poljoprivrednicima i izuzme ih iz primjene pravila o tržišnom natjecanju u slučaju ozbiljnih tržišnih neravnoteža; budući da je tijekom mljekarske krize Komisija u krajnjoj nuždi odlučila aktivirati članak 222. Uredbe o jedinstvenom ZOT-u kako bi izuzela mjere kolektivnog planiranja proizvodnje mlijeka, koje provode priznate udruge poljoprivrednika, iz primjene zakonodavstva o tržišnom natjecanju;
- J. budući da politika tržišnog natjecanja sama za sebe nije dovoljna za hvatanje u koštac s nepoštenim trgovačkim praksama u lancu opskrbe hranom;
- K. budući da je Radna skupina za tržišta poljoprivrednih proizvoda uspostavljena kako bi se popravio položaj poljoprivrednika u lancu opskrbe hranom i da istražuje mogućnosti jačanja položaja poljoprivrednika, što uključuje i pravne mogućnosti za ulazak u ugovorne odnose i organiziranje kolektivnih mjera poljoprivrednika; budući da se zaključci Radne skupine za tržišta poljoprivrednih proizvoda moraju, gdje je to primjenjivo, uzeti u obzir u kontekstu budućih rasprava o mjerama koje treba poduzeti;

Opće napomene

1. naglašava da se politikom tržišnog natjecanja brane interesi potrošača, ali se ne uzimaju u obzir interesi poljoprivrednih proizvođača; ističe da se u okviru politike tržišnog natjecanja mora pridati jednaka važnost obrani interesa poljoprivrednih proizvođača kao što se pridaje obrani interesa potrošača tako što će se osigurati da su uvjeti tržišnog natjecanja i pristupa unutarnjem tržištu poštteni kako bi se pogodovalo ulaganjima, zapošljavanju, inovacijama, isplativosti bavljenja poljoprivredom te uravnoteženom razvoju ruralnih područja u EU-u;
2. ustraje u tome da se pojam „poštene cijene” ne bi trebao smatrati najnižom mogućom cijenom, već se mora tumačiti razumno, a treba i dozvoliti poštenu naknadu za svakog aktera u lancu opskrbe hranom;
3. smatra da trenutačna kriza u poljoprivrednom sektoru iziskuje nove inicijative kojima će se brzim, odgovarajućim i učinkovitim mehanizmima za upravljanje rizicima i krizom uspješnije sagledati posebnosti poljoprivrede te raznolikost poljoprivrednih sektora u skladu s člankom 39. UFEU-a;
4. izražava žaljenje zbog toga što se u ovom trenutku izuzeća ne koriste u potpunosti i smatra da su ona i dalje nejasna, dvoznačna, da ih je teško provesti te da postoji raskorak u načinu na koji ih primjenjuju nacionalna nadležna tijela, čime se poljoprivrednike sprečava u samoorganiziranju, a podriva se i pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta;
5. poziva Komisiju da Parlamentu i Vijeću stavi na raspolaganje povijest slučajeva u kojima su se poljoprivrednici u različitim državama članicama koristili postojećim izuzećima iz primjene članka 225. Uredbe o jedinstvenom ZOT-u te da pojasni područje primjene takvih odstupanja, kao i pojedinačna izuzeća iz primjene pravila o tržišnom natjecanju utvrđena u članku 101. stavku 3. UFEU-a; poziva Komisiju da posebno pojasni mogu li se iz primjene zakonodavstva o tržišnom natjecanju izuzeti dogovori o održivosti u lancu opskrbe hranom koji su sklopljeni u cilju ispunjavanja društvenih zahtjeva i čije mjere nadilaze zakonom propisane zahtjeve ako se zahvaljujući njima unapređuje proizvodnja i promiču inovacije uz istodobno stvaranje koristi za potrošače;
6. poziva Komisiju da obuhvatnije pristupi definiranju „vladajućeg položaja” poljoprivrednih poduzeća ili velikog broja tih poduzeća povezanih horizontalnim dogovorom, kao i definiranju njihove zloupotrebe takvog položaja, uzimajući u obzir stupanj koncentracije i ograničenja koja proistječu iz pregovaračke snage sektora poljoprivrednih ulaganja, prerade i maloprodaje;
7. slaže se da se koncept „relevantnog tržišta” u okviru jedinstvenog poljoprivrednog tržišta treba razraditi i da ga se treba promatrati ponajprije na razini Unije, prije nego se u obzir uzmu niže razine, kako se strogim razgraničenjem područja djelatnosti poljoprivrednih poduzeća ne bi ugrozili naponi uloženi u koncentraciju poljoprivredne ponude;
8. smatra da su kolektivne aktivnosti proizvođačkih organizacija i njihovih udruženja, kao što su planiranje proizvodnje i pregovori o prodaji te, ovisno o slučaju, pregovaranje o ugovornim uvjetima, pozitivne za poljoprivredni sektor ako su usmjerene prema postizanju ciljeva ZPP-a definiranih u članku 39. UFEU-a te bi se stoga na njih u načelu trebala primjenjivati pretpostavka usklađenosti s člankom 101. UFEU-a;
9. smatra da se poljoprivrednicima mora u svim sektorima proizvodnje jamčiti pravo na

kolektivno pregovaranje, pa i mogućnost primjene minimalnih cijena;

10. vjeruje da bi se poljoprivrednici trebali angažirati u udruženjima proizvođača i iskoristiti njihov potencijal, uključujući proizvođačke zadruge, njihova udruženja i međusektorska tijela; poziva Komisiju da pospješi učinkovitost tih alata kolektivne samopomoći tako što će razjasniti i pojednostavniti pravila koja se primjenjuju na njih kako bi se ojačale pregovaračka moć i konkurentnost poljoprivrednika, štiteći pritom načela utvrđena u članku 39. UFEU-a;
11. poziva Komisiju da se pobrine za brzu aktivaciju članka 222. Uredbe o jedinstvenom ZOT-u tijekom razdoblja znatnih tržišnih neravnoteža te da nastavi s ocjenom učinkovitosti te mjere kada se ona primjenjuje na tržište mljekarskih proizvoda kako bi mogla predložiti dodatne privremene prilagodbe zakonodavstva o tržišnom natjecanju i procedura tijekom razdoblja znatnih tržišnih neravnoteža;

Analiza po sektorima

12. ističe prilike koje proizlaze iz članaka 169., 170. i 171. Uredbe o jedinstvenom ZOT-u u pogledu ugovornih odnosa u sektorima maslinarstva, proizvodnje govedeg i telećeg mesa te ratarskih usjeva;
13. u tom kontekstu pozdravlja činjenicu da su nedavno objavljene smjernice za primjenu tih specifičnih pravila; međutim, smatra da ta pravila nemaju dovoljan pravni doseg i da su kriteriji koje je potrebno ispuniti prestrogi i suviše neujednačeni među sektorima da daju potrebnu razinu pravne jasnoće i sigurnosti poljoprivrednicima koji žele iskoristiti ta odstupanja;
14. smatra da uvrštavanje tržišta maslinovog ulja u relevantnog tržišta ne odgovara u potpunosti uvjetima koji trenutačno na njemu vladaju i stoga predlaže da se s tržištem maslinovog ulja za potrošače postupa kao s jedinstvenim tržištem kako bi se unaprijedila provedba pravila iz članka 169. Uredbe o jedinstvenom ZOT-u;
15. smatra da zbog fluktuacija u proizvodnji maslinovog ulja koje su uglavnom posljedica vremenskih uvjeta, a kako bi se zajamčilo ostvarivanje ciljeva organizacija proizvođača i udruženja tih organizacija, treba voditi računa o slučajevima kada su te organizacije prisiljene otkupiti maslinovo ulje od nečlanova te pritom zajamčiti da je u odnosu na stavljanje na tržište proizvoda vlastitih članova ta aktivnost samo pomoćnog karaktera;
16. predlaže da se područje primjene pravila iz članka 170. za proizvodnju govedine i teletine proširi na sektor tova stoke kako bi se osigurala njihova bolja provedba;
17. posebno je zabrinut stanjem u sektoru mljekarstva i vjeruje da mu je potrebna pomoć u tranziciji sa sustava mliječnih kvota, a i da ga je potrebno potaknuti da učinkovitije odgovara na promjene tržišnih tokova i fluktuacije cijena; stoga vjeruje da je potpuna i zadovoljavajuća provedba „mliječnog paketa”¹ ključna kako bi se ojačao sektor

¹ Uredba (EU) br. 261/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 1234/2007 u pogledu ugovornih odnosa u sektoru mlijeka i mliječnih proizvoda.

mljekarstva, ponajprije kako bi se osiguralo kolektivno pregovaranje o ugovornim uvjetima; poziva Komisiju da predloži da se „mliječni paket” nastavi primjenjivati i nakon sredine 2020. te da predloži da se primjena pravila iz tog paketa proširi i na druge sektore u poljoprivredi;

18. u kontekstu ukidanja kvota u sektoru šećera pozdravlja ugovorni okvir¹ koji se još uvijek primjenjuje na uzgajivače šećerne repice, njihove organizacije i prerađivače šećera i koji im dozvoljava da pregovaraju o uvjetima podjele vrijednosti, ovisno o događajima na tržištu šećera ili drugim tržištima sirovina; poziva države članice da osiguraju da se ta mogućnost ponudi svim operatorima u sektoru kako bi se postigli ciljevi Uredbe o jedinstvenom ZOT-u, čime bi se osigurala dobra ravnoteža prava i obveza za poduzeća iz sektora šećera i proizvođača šećerne repice;

Odnos s lancem opskrbe hranom

19. poziva Komisiju i nacionalna tijela nadležna za reguliranje tržišnog natjecanja da reagiraju na zabrinutost nastalu zbog kumulativnog učinka brze koncentracije distribucije na nacionalnoj razini, s jedne strane, i nastajanja međunarodnih i europskih saveza velikih distributera u gornjem dijelu lanca opskrbe hranom, kao i saveza maloprodajnih trgovaca i potrošača, s druge strane; smatra da se tim strukturnim promjenama hrani zabrinutost oko mogućih strateških ulančavanja, niže razine tržišnog natjecanja i smanjenog manevarskog prostora za ulaganja u inovacije unutar lanca opskrbe hranom;

20. prima na znanje zaključke studije Glavne uprave za tržišno natjecanje pod naslovom „Ekonomski učinak moderne maloprodaje na izbor i inovacije u prehrambenom sektoru EU-a” u koje se ubraja i onaj o negativnoj vezi između inovacija, izbora dostupnog potrošačima i tržišne penetracije proizvoda privatnih robnih marki;

21. poziva Komisiju da Parlamentu predstavi u kojoj mjeri će se osvrnuti na zaključke studije, a posebno na dugoročne posljedice tog trenda za cijeli lanac opskrbe hranom te stanje poljoprivrednika u lancu;

22. poziva Komisiju da ocijeni jačinu utjecaja koji trgovci na malo imaju na poduzeća koja proizvode njihove proizvode vlastite robne marke;

23. ponovno iznosi stav Parlamenta² koji zagovara usvajanje okvirnog zakonodavstva na razini EU-a kako bi se riješio problem nepoštenih trgovinskih praksi u lancu opskrbe hranom; ističe da se tim zakonodavstvom mora osigurati prilika poljoprivrednicima i potrošačima da se okoriste poštenim uvjetima prodaje i kupnje.

¹ Delegirana uredba Komisije (EU) 2016/1166 od 17. svibnja 2016. o izmjeni Priloga X. Uredbi (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu uvjeta otkupa šećerne repe u sektoru šećera od 1. listopada 2017.

² Rezolucija Europskog parlamenta od 7. lipnja 2016. o nepoštenim trgovačkim praksama u lancu opskrbe hranom (P8_TA(2016)0250).

**REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA
U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE**

Datum usvajanja	29.11.2016
Rezultat konačnog glasanja	+: 37 -: 4 0: 1
Zastupnici nazočni na konačnom glasanju	John Stuart Agnew, Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Daniel Buda, Michel Dantin, Paolo De Castro, Albert Deß, Diane Dodds, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Edouard Ferrand, Luke Ming Flanagan, Beata Gosiewska, Martin Häusling, Anja Hazekamp, Esther Herranz García, Jan Huitema, Elisabeth Köstinger, Urszula Krupa, Zbigniew Kuźmiuk, Philippe Loiseau, Florent Marcellesi, Mairead McGuinness, James Nicholson, Maria Noichl, Marijana Petir, Jens Rohde, Bronis Ropé, Jasenko Selimovic, Maria Lidia Senra Rodriguez, Tibor Szanyi, Marc Tarabella, Marco Zullo
Zamjenici nazočni na konačnom glasanju	Bas Belder, Franc Bogovič, Jakop Dalunde, Anthea McIntyre, Sofia Ribeiro, Annie Schreijer-Pierik, Ricardo Serrão Santos, Miguel Viegas
Zamjenici nazočni na konačnom glasanju prema čl. 200. st. 2.	Carlos Iturgaiz

**REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA
U NADLEŽNOM ODBORU**

Datum usvajanja	8.12.2016
Rezultat konačnog glasovanja	+: 33 -: 6 0: 5
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Burkhard Balz, Hugues Bayet, Pervenche Berès, Udo Bullmann, Esther de Lange, Fabio De Masi, Anneliese Dodds, Markus Ferber, Jonás Fernández, Neena Gill, Sylvie Goulard, Roberto Gualtieri, Brian Hayes, Petr Ježek, Othmar Karas, Alain Lamassoure, Werner Langen, Sander Loones, Fulvio Martusciello, Bernard Monot, Luděk Niedermayer, Dimitrios Papadimoulis, Sirpa Pietikäinen, Dariusz Rosati, Pirkko Ruohonen-Lerner, Alfred Sant, Pedro Silva Pereira, Peter Simon, Theodor Dumitru Stolojan, Paul Tang, Ramon Tremosa i Balcells, Ernest Urtasun, Marco Valli, Jakob von Weizsäcker
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	David Coburn, Ildikó Gáll-Pelcz, Eva Joly, Joachim Starbatty, Tibor Szanyi
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 200. st. 2.	Salvatore Cicu, Jan Huitema, Seán Kelly, Mairead McGuinness, Jens Nilsson